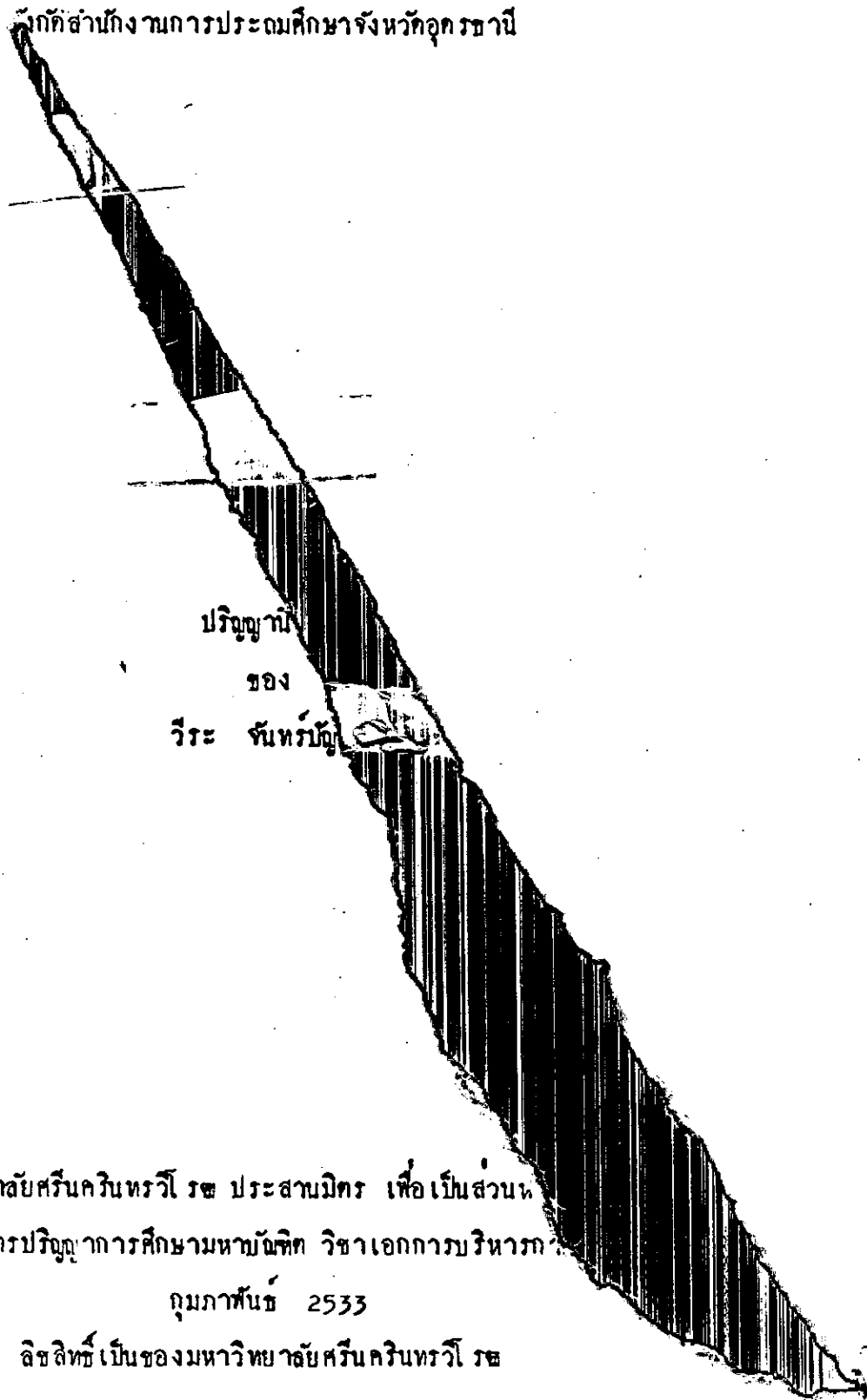

379. 153

๖๘41๗

๗.3

ปัญหาและแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ปฏิญญา
ของ
วีระ จันทน์บุญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2533

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

170399

12 ก.ย. 2533

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญหานิติน์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน

(ยศ. สุริน สุพรรณรัตน์)

.....กรรมการ

(รศ. ลัดดาวัลย์ หวังพานิช)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ยศ. สุริน สุพรรณรัตน์)

.....กรรมการ

(รศ. ลัดดาวัลย์ หวังพานิช)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ยศ. คร. เนาวรัตน์ วิไลชนม์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานิติน์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ ๑๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำช่วยเหลืออย่างดี จากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรินทร์ สุพรรณรัตน์ และรองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ หวังพานิช ซึ่งผู้วิจัยได้รับแนวคิดจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โสภณบรรเทา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ หวังพานิช ได้ให้ความเมตตาช่วยเหลือแนะนำเป็นพิเศษ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พรจันทร์ ทรศักดิ์กุล กองนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อาจารย์สมพงษ์ ภูวรางกูร ศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อาจารย์สายัณห์ ศิริงาม ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเลย อาจารย์อนันต์ จันทร์โคตร ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี และอาจารย์ธิดา ทอนหงษา ศึกษาพิเศษอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบความเที่ยงตรงคำานเนื้อหาของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณอาจารย์วิศการ ช่วยชูวงศ์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอในจังหวัดอุดรธานี อาจารย์ชาญบุรุษ ลือคำหาญ ที่กรุณาเอื้อเฟื้อและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาทุกท่านในจังหวัดอุดรธานี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ ดร.สมชัย ชินะตระกูล หัวหน้าภาควิชาคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือวิธีการทางสถิติให้แก่ผู้วิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้หาก เป็นประโยชน์และคุณความดีอยู่บ้าง ผู้วิจัยขอบพระคุณคุณคตินันท์ แก้วปิกา มาธกา ผู้ให้ชีวิตและแสงสว่างแก่ผู้วิจัย ส่วนบุคคลที่จะลืมมิได้คือ คุณดอกหัน จันทร์ปัญญา คุณสาคร ปัญญาคำ คุณรวีวรรณ จันทร์ปัญญา คุณสุมา จันทร์ปัญญา ซึ่งเป็นผู้ให้กำลังใจและกำลังใจ สนิทสนุนผู้วิจัยตลอดมา

ผู้วิจัยซึ่งในความรู้ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถบรรลุความสำเร็จแห่งมหาวิทยาลัย
ด้วยความภาคภูมิใจในสถาบันแห่งนี้เป็นที่สุด

วีระ จันทร์ปัญญา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การบริหารการศึกษา	7
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ	9
ประเภทของคณะกรรมการ	11
เหตุผลของการใช้คณะกรรมการ	12
ข้อเสียและปัญหาที่ยากของการใช้คณะกรรมการ	12
วิธีการที่จะทำให้คณะกรรมการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	13
แนวคิดและวิธีการจัดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบัน	13
แนวทางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ...	19
ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	21
ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาวิชาการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	22

ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ ครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	23
ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	23
ปัญหาการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	24
การพัฒนาองค์กร	25
ความหมายของการพัฒนาองค์กร	26
หลักการพัฒนาองค์กร	26
กระบวนการในการพัฒนาองค์กร	27
เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาองค์กร	28
ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร	29
แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาองค์กร	30
แนวทางพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
สมมติฐานของการวิจัย	36
3. วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
	ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้	74
	วิธีดำเนินการศึกษาครั้งนี้	74
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	74
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
	การวิเคราะห์ข้อมูล	75
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	75
	อภิปรายผล	77
	ข้อเสนอแนะ	87
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	87
	บรรณานุกรม	89
	ภาคผนวก	95
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	113

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดและที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียน ..	39
2	คำสถิติพื้นฐานปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	50
3	คำสถิติพื้นฐานปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษาเป็นรายชื่อ	51
4	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนในเมืองกับ กลุ่มโรงเรียนในชนบท	58
5	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ระหว่างกลุ่ม โรงเรียนในเมืองกับกลุ่มโรงเรียนในชนบท	60
6	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง ระหว่างกลุ่ม โรงเรียนในเมืองกับกลุ่มโรงเรียนในชนบท	62
7	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ระหว่างกลุ่ม กลุ่มโรงเรียนในเมืองกับกลุ่มโรงเรียนในชนบท	63
8	คำสถิติพื้นฐานปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของกลุ่มโรงเรียน	65
9	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของกลุ่มโรงเรียน	67

10	แนวทางแก้ไขปัญหการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	68
----	--	----

ภูมิหลัง

การจัดองค์การบริหารงานการประถมศึกษา ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการ
การประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 กำหนดให้มีคณะกรรมการการบริหารและสำนักงานระดับ
ต่าง ๆ ทั่วพื้นที่ที่จัดดำเนินการประถมศึกษาตั้งแต่ระดับชาติ กล่าวคือ คณะกรรมการการประถม
ศึกษานแห่งชาติ (กปช.) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) ระดับ
จังหวัดมีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด (กปจ.) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
(สปจ.) ระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอมีคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
(กปอ./กปก.) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ (สปอ./สปก.) จนถึงระดับ
กลุ่มโรงเรียนมีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และสำนักงานกลุ่มโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2525 : 13) องค์การระดับชาติมีภารกิจในการกำหนดนโยบาย
อำนวยการ และจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินการประถมศึกษามีประสิทธิภาพ
ส่วนองค์กรในระดับจังหวัดและอำเภอมีภารกิจในการประสานงานโดยเน้นการการอำนวยความสะดวก
สะดวก การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระดับโรงเรียน สำหรับองค์การบริหารที่
สำคัญอีกองค์กรหนึ่งคือ องค์การกลุ่มโรงเรียนซึ่งเป็นองค์กรปฏิบัติงานอย่างแท้จริง งานจะบรรลุ
วัตถุประสงค์หรือไม่ขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติงานในระดับกลุ่มโรงเรียนเป็นสำคัญ เพราะเจตนารมณ์
ของการมีกลุ่มโรงเรียนก็เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงาน และเป็นหน่วยงานสำคัญใน
การกระตุ้นการดำเนินงานของโรงเรียน ให้มีการพัฒนาจนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร
การประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 2)
เมื่อนำระบบกลุ่มโรงเรียนมาดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษา โดยประกาศใช้ระเบียบ
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2523
ทำให้เกิดปัญหาต่อเนื่องหลายประการ เช่น ปัญหาค้นคุณภาพการศึกษา ด้านความร่วมมือระหว่าง
โรงเรียน ด้านการพัฒนาทางวิชาการ และด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการ
กลุ่มเอง ดังเช่นผลงานวิจัยของ กมล ศิริบรรพ (2525 : 80 - 83) ได้ทำการวิจัยปัญหา

การบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาด้านการพัฒนา
บุคลากร การนิเทศการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ และการพัฒนาทางวิชาการ สถานะจิต
สุคนธ์ทรัพย์ (2526 : 37) นักวิชาการท่านหนึ่งให้ความเห็นว่า การบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ขาดประสิทธิภาพเพราะเห็นว่า คณะกรรมการกลุ่มไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน ขาดการประสาน
งาน และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ
สุนันท์ ปัทมพร (2527 : 130 - 136) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาไม่ได้ทำหน้าที่ของตนตามที่บัญญัติให้ปฏิบัติ โรงเรียนภายในกลุ่มให้ความร่วมมือ
ค่อนข้างต่ำ และ วีระ เสาโกมล (2527 : 4 - 7) ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภोजันทบุรี จังหวัดชัยภูมิ ได้เสนอข้อคิดเห็นในปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา คือ 1) ปัญหาจากการบริหารงาน ประธานกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่ม
ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน 2) ปัญหาระหว่างโรงเรียน ขาดความร่วมมือ
ระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม 3) ขาดบุคลากร คณะกรรมการกลุ่มมีความรับผิดชอบน้อยมาก
เพราะทุกคนมีงานประจำอยู่แล้ว 4) ขาดการพัฒนาทางวิชาการ ครูไม่เปลี่ยนแปลงวิธีการสอน
เพราะยึดติดอยู่กับการสอนตามแบบเก่า ในปีพุทธศักราช 2529 ประกอบ คุณารักษ์ และอภาพ
ศรีนัยชัย (2529 : 105 - 113) ได้ทำการวิจัยรูปแบบของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มยังขาดทักษะและประสบการณ์การทำงานเป็น
กลุ่ม ภาระหน้าที่ของประธาน และคณะกรรมการกลุ่มยังไม่ชัดเจน อีกทั้งยังขาดอำนาจหน้าที่จะ
ดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จได้

จากผลงานวิจัยและความคิดเห็นของบุคคลทั้งกล่าวเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า การบริหารงาน
ขององค์การกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยคณะกรรมการกลุ่ม ซึ่งเป็นการบริหารโดยองค์คณะบุคคล
มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานหลายประการ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพยายาม
ที่จะแสวงหาทางปรับปรุงระบบการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน ด้วยการศึกษาค้นคว้าแล้วนำมา
พัฒนาเป็นระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
พุทธศักราช 2529 โครงสร้างของคณะกรรมการกลุ่มตามระเบียบใหม่ประกอบด้วยประธานกลุ่ม

หนึ่งคนซึ่ง เป็นผู้บริหารที่ได้รับการเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่ม ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่มเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ครูสายผู้สอนจำนวนกึ่งหนึ่งของกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่มเป็นกรรมการโดยการเลือกตั้ง มีหัวหน้าสำนักงานกลุ่มเป็นกรรมการและเลขานุการ การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนจะสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับคณะกรรมการกลุ่มเป็นสำคัญ เพราะศักยภาพของแต่ละคนจะเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา อันเป็นเป้าหมายหลักของกลุ่มโรงเรียน

ในฐานะที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จึงอยากจะทราบว่าหลังจากได้มีการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พุทธศักราช 2529 แล้วคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ประสบปัญหาประการใดมากที่สุดเพียงใด เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้เสนอหน่วยงานระดับจังหวัด นำไปเป็นแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสมดังเจตนารมณ์ของคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม ตามสภาพที่ทั้งกลุ่มโรงเรียน และขนาดของกลุ่มโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรง ต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ได้ทราบถึงปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม และแนวทางแก้ไขปัญหานั้นเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบของตน อีกทั้งจะเป็นแนวทางสำหรับ

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารงาน
องค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานี 4 ด้าน ดังต่อไปนี้คือ

- 1.1 การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
- 1.2 การพัฒนาวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
- 1.3 การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ
ภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
- 1.4 การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
จำนวน 151 กลุ่ม ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2532 ในสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดอุดรธานี

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 121 กลุ่ม ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบ
หลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นหน่วยตัวอย่าง

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ

4.1.1 สภาพที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียน

4.1.1.1 ชนบท

4.1.1.2 ในเมือง

4.1.2 ขนาดของกลุ่มโรงเรียนแบ่งออกเป็น 3 ขนาดคือ

4.1.2.1 กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

4.1.2.2 กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

4.1.2.3 กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

4.2 ตัวแปรตาม

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี 4 ด้าน คือ

4.2.1 การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4.2.2 การพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4.2.3 การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู และ
ลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4.2.4 การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การจัดการบริหารงานการประถมศึกษา
ระดับหนึ่ง โดยการรวมโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกันตามสภาพภูมิศาสตร์ จำนวน 7 - 10 โรงเรียน
เข้าเป็นกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน เพื่อช่วยเหลือร่วมมือกันทั้งด้านบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์
ในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา ในจังหวัดอุดรธานีมีกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 151 กลุ่ม
และมีขนาดของกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันเป็น 3 ขนาด คือ

1.1 กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่มีโรงเรียนภายในกลุ่ม
จำนวน 5 - 6 โรงเรียน

1.2 กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่มีโรงเรียนภายในกลุ่ม
จำนวน 7 - 8 โรงเรียน

1.3 กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่มี โรงเรียนภายในกลุ่ม จำนวน 9 - 10 โรงเรียน

2. สภาพที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียน หมายถึง ลักษณะที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียนตามสภาพของชุมชนและสภาพทางภูมิศาสตร์ในจังหวัดอุดรธานี แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 กลุ่มโรงเรียนในเมือง หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลและบริเวณใกล้เคียง ซึ่งห่างจากเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลไม่เกิน 5 กิโลเมตร

2.2 กลุ่มโรงเรียนในชนบท หมายถึง กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลมากกว่า 5 กิโลเมตร เป็นต้นไป

3. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษา คณะหนึ่ง เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียนในการบริหารงานธุรการ การพัฒนาทางวิชาการ การจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้เกิดความเสมอภาค ความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มบุคลากรภายในกลุ่ม ทั้งด้านความคิด แรงงาน และงบประมาณ ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วยประธานกลุ่มหนึ่งคน ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มทุกโรงเรียน ครูสายผู้สอนที่ได้รับการเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่ม จำนวนถึงหนึ่งของผู้บริหารมีหัวหน้าสำนักงานกลุ่มเป็นกรรมการและเลขานุการ

4. ภาระการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม หมายถึง อุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ 4 ด้าน คือ

4.1 การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4.2 การพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4.3 การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4.4 การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

5. แนวทางพัฒนา หมายถึง ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยรวบรวมจากการตอบแบบสอบถามของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการบริหาร

การให้ความหมายของคำว่า การบริหาร ที่ชัดเจนตรงกันเป็นเรื่องยากเพราะ นักวิชาการทางการบริหาร ได้ให้ความหมายแตกต่างกันไปตามทัศนะและแนวทางการศึกษาของแต่ละคน กิติมา ปรีดีพิติก (2529 : 8) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า เป็นการ จัดดำเนินงานโดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ สมพงศ์ เกษมสิน (2526 : 6) มีความเห็นว่า การบริหารนี้อาจพิจารณาแยกความหมายออกเป็น 2 ประการ คือ การบริหารเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบให้เป็นระบบของการศึกษา หมายถึง มีการ ค้นคว้าหาหลักเกณฑ์และทฤษฎีที่เชื่อถือได้ โดยลักษณะเช่นนี้การบริหารมีลักษณะเป็นศาสตร์ แต่ถ้ามองการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติงานที่จะต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ การบริหารจะมีลักษณะเป็นศิลปะ พนัส หันนาคินทร์ (2513 : 3) ได้ให้ความหมาย การบริหารว่า เป็นกระบวนการทางสังคมที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับ ความต้องการของสมาชิกในสังคม และการบริหารเป็นวิธีการแก้ปัญหาอีกวิธีหนึ่ง

สรุปได้ว่า ความหมายของการบริหาร คือ การปฏิบัติงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ สองคนขึ้นไป โดยใช้ศาสตร์ อันได้แก่ ความรู้ กฎเกณฑ์ ทฤษฎีต่าง ๆ และใช้ศิลปะในการ ดำเนินงาน ประสบการณ์ และกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้งานที่ปฏิบัตินั้น สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้

การบริหารการศึกษา

เนื่องจากกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินงานทางด้านการศึกษา จึงน่าจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ซึ่งการบริหารการศึกษาเกิดขึ้นจากเหตุผล และความจำเป็น ในการปรับปรุงการศึกษาของแต่ละสังคมให้เจริญก้าวหน้า โดยประยุกต์เอา

หลักการและกระบวนการบริหารงานทางด้านธุรกิจและรัฐกิจ มาใช้ให้เหมาะสมกับกิจการ
ด้านการบริหารการศึกษา การพัฒนาการศึกษาเคียงคู่ขนานไปกับการบริหารสาขาอื่น ๆ
วิทยุ ช่าง (2526 : 2) ได้สรุปความหมายของการบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ
ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็กเยาวชน และประชาชนให้มีความรู้
ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เพื่อให้บุคคล
เหล่านั้นเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการต่าง ๆ ในการ
ดำเนินงานทั้งในและนอกโรงเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาของประเทศต่าง ๆ นั้น บ่อยครั้งคล่องไปกับระบบการปกครอง
ประเทศของตน รูปแบบในการบริหารการศึกษาที่หลายประเทศจัดอยู่ในปัจจุบันนี้ องค์การ
สหประชาชาติเห็นว่าการจัดอยู่ 3 ลักษณะ (United Nation. 1962 : 93 - 99) ดังนี้คือ

1. แบบกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นทั้งหมด หรือเรียกว่าระบบควบคุมโดยท้องถิ่น
เช่น ที่จัดอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา การบริหารงานการศึกษาอนุญาตให้องค์การท้องถิ่น
จัดการศึกษาเอง กระทรวงศึกษาธิการ ทำงานในด้านการวิจัย การให้คำแนะนำและช่วยเหลือ
เป็นแนวทางเท่านั้น

2. แบบรวมอำนาจ แบบนี้รวมอำนาจการบริหารการศึกษาไว้ที่รัฐบาลกลางทั้งหมด
กระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่วางแผนการศึกษา จัดระบบการศึกษา ประเมินผลงานและ
ควบคุมการบริหารการศึกษาทั้งหมดทั่วประเทศ

3. แบบร่วมกันจัด มีการจัดระบบแบ่งอำนาจความรับผิดชอบระหว่างส่วนกลาง
กับส่วนท้องถิ่น รูปแบบที่จัดกันโดยทั่วไปคือ รัฐบาลกลางเป็นผู้วางแผนการศึกษาและกำหนด
มาตรฐานการศึกษาไว้เป็นบรรทัดฐาน องค์กรท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ภายในขอบเขตที่กฎหมาย
กำหนดไว้

จากแนวความคิดนี้ องค์การสหประชาชาติจึงได้เสนอแนวทางในการจัดระบบการ
บริหารการศึกษาในเขต เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจการศึกษา โดยแบ่งระดับการบริหาร
การศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. รัศมีอำเภอ ประกอบด้วยคณะกรรมการ 2 คณะ คือ คณะกรรมการจัดการ และคณะกรรมการปกครอง

1.1 คณะกรรมการจัดการ รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา มีหน้าที่เกี่ยวกับการซ่อมแซมอาคารเรียนและการสร้างอาคาร การจัดอาหารกลางวัน บริการสุขภาพ รับผิดชอบท้องถิ่นในการรณรงค์เพื่อจัดการไม่รื้อหนังสือ จัดการศึกษาผู้ใหญ่ และเลือกตั้งคณะกรรมการปกครอง เพื่อจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1.2 คณะกรรมการปกครอง รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในการวางแผนการศึกษาของท้องถิ่น วางแผนการก่อสร้างอาคารเรียน ในเขตชนบท เขตอำเภอ บริการรับส่งนักเรียน จัดหาและซื้อวัสดุ

2. รัศมีจังหวัด ประกอบด้วยสำนักงานการศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด

2.1 สำนักงานการศึกษาจังหวัด ทำหน้าที่จ่ายเงินเดือนทำบัญชี และทะเบียนการเงิน จ่ายเงินอุดหนุน บริหารบุคคล จัดการศึกษาพิเศษ และบริหารห้องสมุดเคลื่อนที่ จัดหาวัสดุอุปกรณ์

2.2 คณะกรรมการการศึกษาจังหวัด มีหน้าที่รับรองการแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาในรัศมีอำเภอ รับรองงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทำแผนและโครงการปรับปรุงการศึกษา จัดตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วน และเสนอคัดเลือกครู

3. รัศมีกระทรวง มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน กำหนดนโยบาย ออกกฎระเบียบ กำหนดระบบการศึกษา พิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุน บริการด้านวิชาการแก่ครู คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ เพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการศึกษา กำหนดมาตรฐานการก่อสร้าง บริการข่าวสาร และเผยแพร่งานวิชาการ การประชาสัมพันธ์ และรวบรวมสถิติการศึกษา (กมล ศิริวรรณ, 2525 : 7)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ

การรวมกลุ่มบุคคลเพื่อทำงานร่วมกันนั้น มีทฤษฎีอธิบายปรากฏการณ์ได้หลายทฤษฎี กล่าวคือ ทฤษฎีสถาบัน ทฤษฎีระบบ ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ ทฤษฎีสังคมมิติ และทฤษฎีจิตวิทยาทั่วไป

จากทฤษฎีดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า กลุ่มอาจจำแนกออกได้เป็นสามประเภท คือ กลุ่มหน้าที่ กลุ่มการงาน กลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งการจัดกลุ่มดังกล่าวเพื่อเหตุผล 4 ประการด้วยกันคือ

1. เพื่อสร้างความสำเร็จของงาน 2. เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ
3. เพื่อความสัมพันธ์ใกล้ชิด และความสนใจต่อกัน 4. เพื่อจุดประสงค์ทางจิตวิทยาสังคม

อันได้แก่ การตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ของบุคคลในกลุ่มจะให้แก่มุคคนนั้น ๆ ได้ (ประภพ ชูพาณิชย์ และอำพน ศรีนิชย์. 2529 : 25) จากสาเหตุที่กล่าวนั้น สรุปได้สั้น ๆ ว่า การจัดกลุ่มมีอยู่สองลักษณะคือ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุ จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ในองค์การ

กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษานั้น จัดได้ว่าเป็นกลุ่มงานเพราะเข้าร่วมกลุ่มเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2529 การทำงานโดยกลุ่มของบุคคลหรือที่เรียกเป็นทางการว่าองค์คณะบุคคล เช่น คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เป็นที่เชื่อได้ว่าจะสามารถสร้างประสิทธิภาพ การทำงานได้ดี เพราะเป็นการระดมสติปัญญา ความคิดประสบการณ์ของบุคคลหลาย ๆ คน เพื่อพิจารณาปัญหาที่ตัดสินใจหรือหาข้อยุติอย่างมีเหตุผลสนับสนุนการบริหารงานแบบประชาธิปไตย คำว่า คณะกรรมการ เติม แยม์ เสมอ (2524 : 115) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ในทาง รัฐศาสตร์ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่พิจารณา ค้นหา วิจัยหรือข้อ ตกของร่วมกันความหมายดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ วาเนย์ (Varney. 1977 : 153) และดิงค์เมอร์เบอร์ และเมอร์ส (Dinkmeyer and Murs. 1971 : 5) ที่ให้ทัศนะว่า กลุ่มจะพัฒนาเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ต่อเมื่อทุกคนตระหนักว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดจาก สังคมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม จากความคิดเห็นดังกล่าวนักวิชาการหลายท่าน พยายามค้นหาคำตอบว่า มีองค์ประกอบใดบ้างที่ทำให้คณะกรรมการมีคุณลักษณะที่จะปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ที่คาดหวังไว้ ไพรซ์ (Price. 1968 : 110 - 116) ได้ยืนยันว่าองค์กรใด ๆ ก็ตามที่ทำเนิการในรูปของคณะกรรมการ ย่อมมีแนวทางที่จะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ มากกว่าองค์กรที่ไม่ได้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการและองค์กรที่มีบุคคลชั้นนำเป็นสมาชิก ในคณะกรรมการมากเท่าใดองค์กรนั้นก็ยิ่งจะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นมาเท่านั้น เป็นที่สังเกตว่า การบริหารงานในระบบคณะกรรมการนั้น สมาชิกจะต้องร่วมกันรับผิดชอบ และการแต่งตั้ง

คณะกรรมการจะต้องมีวิธีการที่เหมาะสมและความรู้ความสามารถของบุคคลที่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ จึงจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการปฏิบัติงานร่วมกัน คณะกรรมการที่มีคุณภาพนั้นจะก่อให้เกิดความรู้ความคิด ตลอดจนประสบการณ์ของบุคคลหลาย ๆ คน เกิดการประนีประนอม การผสมผสานความคิดมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา ลดการตัดสินใจผิดพลาดของ สร้างความร่วมมือ มีพลังในการปฏิบัติงาน ตลอดจนสามารถป้องกันความล่าช้าซึ่งอันอาจเกิดขึ้นได้ คณะกรรมการที่พอเหมาะนั้นควรมีจำนวน 6 - 12 คน เหมาะสมที่สุด ถ้าหากมีคณะกรรมการมากเกินไปก็จะเกิดการอวลง มากเกินไปความคึกคักที่จะผสมผสานกันได้

ประเภทของคณะกรรมการ

คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นมีลักษณะต่าง ๆ กัน ในบางครั้งอาจมีการตั้งคณะกรรมการถาวรเพื่อใช้สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องระยะยาว หรือที่จะต้องปฏิบัติสม่ำเสมอ แต่ในบางครั้งคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นในลักษณะคณะกรรมการชั่วคราว เพื่อใช้แก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง หรือทำงานเป็นครั้งคราวเท่านั้น

คณะกรรมการอาจตั้งขึ้นได้หลายแบบ ตามวัตถุประสงค์ของการที่จะใช้ คณะกรรมการทั้งกล่าว เช่น ทั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจัดทำนโยบาย ช่วยงานด้านบริหาร ช่วยคิดค้นวางแผนต่าง ๆ หรือช่วยรวบรวมข้อมูล สำหรับในทางธุรกิจอาจจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะอย่างก็ได้เช่น จัดตั้งคณะกรรมการสำหรับบริหารทั่วไป คณะกรรมการฝ่ายวิศวกรรม ฝ่ายคิดค้น ออกแบบ ฝ่ายวิจัย ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายการโฆษณา เป็นต้น คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นมีความสำคัญแตกต่างกันไป เช่นคณะกรรมการในระดับสูง มีความสำคัญมีอำนาจมากกว่าคณะกรรมการในระดับต่ำขององค์การ ความแตกต่างและความสำคัญของคณะกรรมการแต่ละชุดย่อมแล้วแต่สถานการณ์ของคณะกรรมการ ที่มีสิทธิทำการตัดสินใจ ในปัญหาต่าง ๆ หรือเป็นแต่เพียงให้คำแนะนำปรึกษาเท่านั้น

ในองค์การธุรกิจ คณะกรรมการในระดับสูงสุดคือ คณะกรรมการอำนวยการ ซึ่งมีหน้าที่คอยจัดทำนโยบาย ในคณะกรรมการชุดนี้อาจแต่งตั้งคณะทำงานเข้ามาเพิ่มอีกก็ได้ เช่น คณะกรรมการบริหาร ซึ่งคอยช่วยเหลือประธานในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในองค์การ

อาจทั้งคณะกรรมการชุดใดชุดหนึ่ง หรือหลายชุดก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสมตามลักษณะของงานและขนาดขององค์การเป็นสำคัญ

เหตุผลของการใช้คณะกรรมการ

การใช้คณะกรรมการ อาจมีความจำเป็นเนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. เพื่อที่จะให้มีการตัดสินใจที่ดีโดยอาศัยความคิดเห็นของกลุ่ม ในการแก้ไขปัญหาความยุ่งยาก
2. เพื่อประโยชน์การร่วมมือประสานงาน เนื่องจากองค์การขนาดใหญ่มีการแบ่งแยกงานกันทำ จำนวนบุคลากรมีมากจำเป็นต้องมีการประสานงานกัน
3. ช่วยให้การปฏิบัติงานเข้ากันได้อย่างดี ในการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการตามนโยบาย มักมีปัญหาการบริหารไม่เข้าใจกันระหว่างผู้ปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจกัน
4. เพื่อประโยชน์สำหรับการฝึกฝนตัวบุคคล เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคลสำหรับการบริหารงานด้านต่าง ๆ (ธงชัย สันติวงษ์, 2531 : 33)

ข้อเสียและปัญหาของการใช้คณะกรรมการ

ถึงแม้การใช้คณะกรรมการจะก่อให้เกิดประโยชน์หรือผลดีหลายประการก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติมีข้อเสียเนื่องจากการใช้คณะกรรมการดังกล่าวอาจมีได้หลายประการ คือ

1. เป็นการสูญเสียเวลาและค่าใช้จ่าย การใช้คณะกรรมการกินเวลาของผู้บริหารมาก
2. อาจมีอันตรายเนื่องจากการตัดสินใจที่ไม่เป็นไปในลักษณะ พยายามประนีประนอมกันมากกว่าใช้เหตุผล
3. เป็นการยากที่จะกำหนดความรับผิดชอบได้ เนื่องจากการตัดสินใจของคณะกรรมการเป็นกลุ่มรวมรับผิดชอบ ดังนั้นความรับผิดชอบจึงกระจายภายในกลุ่ม
4. ก่อให้เกิดความล่าช้าและไม่สามารถหาข้อยุติได้ง่าย เพราะการปฏิบัติงานในรูปแบบของคณะกรรมการเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาอย่างมาก จึงทำให้ล่าช้า
5. อาจถูกครอบงำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในกลุ่มคณะกรรมการอาจมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งกดดันหรือหาฉันทราบคาบในการทำงาน เพราะการโต้แย้งอย่างรุนแรงทำให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้นในกลุ่มของคณะกรรมการ

วิธีการที่จะทำให้คณะกรรมการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการ เป็นไปโดย
โดยนัยที่สุดนั้น อาจสรุปได้ดังนี้คือ

1. จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ กำหนดอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการแต่ละชุดให้ชัดเจนที่สุด เพื่อคณะกรรมการจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์และ
อำนาจหน้าที่ ในองค์การขนาดใหญ่ได้กำหนดความรับผิดชอบของคณะกรรมการทั้งกล่าวไว้ด้วย
2. จะต้องมีการเลือกเห็นบุคคลที่จะเข้าเป็นคณะกรรมการ ทั้งนี้เพื่อคัดเลือกบุคคลที่มี
ความรู้ความสามารถเข้ามาอยู่ในคณะกรรมการ นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีประสบการณ์
สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ เข้าร่วมเป็นกรรมการ และเป็นการชักจูงบุคคลที่หย่อนความสามารถ
ออกไปจากคณะกรรมการด้วย อีกประการหนึ่งคือ การกำหนดจำนวนสมาชิกของคณะกรรมการ
แต่ละชุดให้เหมาะสม เพราะถ้าจำนวนสมาชิกมากเกินไปก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน
องค์การธุรกิจมักจะมีจำนวนสมาชิกในคณะกรรมการแต่ละคนเป็นอย่างมาก

3. จะต้องมีการกำหนดระเบียบวาระการประชุม เพื่อให้การประชุมเกิดความสามาร
และราบรื่น ประธานคณะกรรมการควรจะได้จัดระเบียบวาระหัวข้อประชุม หรือกำหนดเวลา
การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไว้ก่อน จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกให้มีโอกาส
ศึกษาและเตรียมตัวเรื่องที่จะพิจารณาก่อนที่จะมีการประชุม

4. จะต้องมีการคัดเลือกประธานคณะกรรมการ ทั้งนี้เพราะประธานกรรมการเป็น
บุคคลที่มีความรู้ความสามารถแล้ว หรือเป็นผู้นำของคณะกรรมการได้ก็ จะช่วยให้การปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการ เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ประธานกรรมการจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์
ที่จะสามารถนำการประชุมให้เป็นไปได้อย่างดีอีกด้วย (ชงชัย สันติวงษ์. 2531 : 32 - 36)

สรุปได้ว่า การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคล หรือคณะกรรมการนั้นก่อให้เกิดประสิทธิภาพ
ในการทำงาน ทำให้องค์การบริหารมุ่งเป้าหมายในการทำงาน เพราะเป็นการระดมความรู้ความคิด
และประสบการณ์ จากบุคคลหลายฝ่าย สามารถประสานความคิดตัดสินใจได้ถูกต้องสร้างผลงาน
ให้แก่อุปกรณ์ และเป็นการบริหารงานแบบประชาธิปไตย

แนวคิดและวิธีการจัดกลุ่มโรงเรียนประเภทศึกษาในปัจจุบัน

การบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประเภทศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประ
ศึกษาแห่งชาติ ถือปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2529 สรุปสาระสำคัญของระเบียบดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 7) ดังนี้คือ

1. หลักการทั่วไป

ระเบียบฉบับนี้มีหลักการโดยรวมที่จะให้มีการดำเนินงานในระดับกลุ่ม เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ด้วยการนำทรัพยากรทุกด้านมาใช้พัฒนาคุณภาพการประณศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นฐานปฏิบัติการสำคัญ

2. เจตนารมณ์ของระเบียบ

เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงาน และเป็นหน่วยงานสำคัญในการกระตุ้นการดำเนินงานให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยส่วนรวม

3. จุดประสงค์ของการจัดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

3.1 เพื่อให้กลุ่มโรงเรียนร่วมมือกันในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการประณศึกษา

3.2 เพื่อให้โรงเรียนภายในกลุ่มสามารถใช้ทรัพยากร ทำเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการใช้ทรัพยากรระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

4. เป้าหมายของการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียน

เพื่อให้โรงเรียนภายในกลุ่มร่วมมือกันสนับสนุนกัน ทั้งในด้านวัสดุอุปกรณ์กำลังงาน และกำลังความคิด เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่ม

5. โครงสร้างและวิธีแบ่งกลุ่มโรงเรียน

5.1 ระบบกลุ่มโรงเรียนเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นำมาใช้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน มีใช้สายงานที่เกิดขึ้นใหม่ในระบบราชการ ฐานะของกลุ่มโรงเรียนจึงเป็นเพียงองค์กร ให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการประณศึกษา มีองค์กรในสายการบังคับบัญชาแต่ประการใด

5.2 กลุ่มโรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกัน ตามสภาพภูมิศาสตร์ สภาพการคมนาคม หรือมีระดับของสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหลายระดับ จำนวน 7 - 10 โรงเรียน เข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน

5.3 กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีหน่วยงานในสายบังคับบัญชา แต่เป็นองค์กรที่สร้างขึ้นเพื่อความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ดำเนินงานพัฒนาทางวิชาการ ทั้งนั้น งานประจำปกติของโรงเรียน ได้แก่ งานธุรการและการเงิน งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชนลงดำเนินการไปตามเดิมโดยไม่ต้องผ่านกลุ่มโรงเรียน นอกจากงานวิชาการเท่านั้นที่ผ่านกลุ่มโรงเรียน

6. โครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วย

6.1 ประธานกลุ่มโรงเรียน เป็นผู้บริหารโรงเรียนและได้รับการเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่ม อยู่ในตำแหน่งวาระละ 4 ปีการศึกษา

6.2 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย

6.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มทุกคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

6.2.2 ครูสายผู้สอนที่ได้รับการเลือกตั้งจากครูภายในกลุ่ม จำนวนถึงครึ่งหนึ่งของกรรมการโดยตำแหน่ง เป็นกรรมการโดยการเลือกตั้ง

6.3 หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม เป็นกรรมการและเลขานุการกลุ่ม

6.4 ครูวิชาการสำนักงาน จำนวนไม่เกิน 2 คน

6.5 ครูวิชาการกลุ่ม ครูสายผู้สอนที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการกลุ่ม เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางวิชาการ ทำหน้าที่เป็นคณะทำงานในการพัฒนาทางวิชาการประจำกลุ่ม ประสพการณ์ต่าง ๆ กลุ่มโรงเรียนละ 6 คน

7. อำนาจและหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียน

เนื่องจากกลุ่มโรงเรียนเป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างกัน จึงมีบุคลากรดำเนินงานให้เกิดกิจกรรมแห่งความร่วมมือขึ้น เพื่อให้บุคลากรดังกล่าวสามารถปฏิบัติงานได้ระเบียบ จึงมอบอำนาจให้เท่าที่จำเป็น บุคลากรผู้ใช้อำนาจนั้นคือ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย

7.1 อำนาจและหน้าที่ของประธานกลุ่ม

7.1.1 ความผูกพันดูแลและนิเทศการปฏิบัติงานของโรงเรียน
ภายในกลุ่ม และสำนักงานกลุ่ม

7.1.2 รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียน
ต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

7.1.3 รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน
หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน ต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

7.1.4 เสนอการแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน
ต่อหัวหน้าการประถมศึกษา

7.1.5 ประสานงาน วางแผน และดำเนินการนิเทศร่วมกับ
ศึกษานิเทศก์ อำเภอ

7.1.6 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมอบหมาย

7.2 อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม

7.2.1 การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน

7.2.2 การพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางพัฒนางานวิชาการที่
โรงเรียนภายในกลุ่มดำเนินการร่วมกัน

7.2.3 การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและ
ลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียนต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

7.2.4 การพิจารณาอนุมัติการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่ม
โรงเรียน

7.3 อำนาจและหน้าที่ของหัวหน้าสำนักงาน

เพื่อให้กลุ่มโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ระเบียบจึงกำหนดให้สำนักงานกลุ่ม เป็นศูนย์กลางของการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนโดย
จัดตั้งไว้ในโรงเรียนที่มีห้องหรืออาคารเรียนอย่างพอเพียงที่จัดตั้งสำนักงานกลุ่ม ศูนย์วิชาการ
กลุ่ม และห้องสมุดกลุ่ม และโรงเรียนนั้นควรตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียนทั้งหลายในกลุ่มเดียวกัน

นั้นด้วย โดยมีบุคลากรเพิ่มขึ้นมาอีกสามฝ่ายคือ หัวหน้าสำนักงานกับครูวิชาการสำนักงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำที่สำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการกลุ่ม ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำที่โรงเรียนของตน และมีหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลืองานของสำนักงานกลุ่มอยู่ด้วย เฉพาะหัวหน้าสำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้คือ

7.3.1 รับผิดชอบในการบริหารงานของสำนักงานกลุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่ม และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

7.3.2 รับผิดชอบการดำเนินงานของครูวิชาการสำนักงานและครูวิชาการกลุ่ม

7.3.3 เสนอแผนงานและโครงการเพื่อดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ตามนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ คณะกรรมการกลุ่ม

7.3.4 เสนอแนวทางพัฒนาวิชาการของกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

7.3.5 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกลุ่มหรือคณะกรรมการกลุ่ม

8. อำนาจและหน้าที่ของครูวิชาการสำนักงาน

8.1 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่มและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

8.2 ช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม

8.3 ปฏิบัติงานทางวิชาการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกลุ่มหรือหัวหน้าสำนักงาน

9. อำนาจและหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่ม

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้น ระเบียบกำหนดให้มีครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและ 6 คน แยกตามกลุ่มประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มประถมศึกษาละหนึ่งคนยกเว้นกลุ่มหัตถะให้มีครูวิชาการกลุ่มหัตถะภาษาไทยหนึ่งคน และครูวิชาการกลุ่มหัตถะคณิตศาสตร์หนึ่งคน ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีหน้าที่ปฏิบัติการสอนและพัฒนาการสอนในกลุ่มประถมศึกษาที่ตนรับผิดชอบ ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน

เป็นผู้นำทางวิชาการทั้งในแง่การคัดเลือกการสอน พัฒนาวิธีสอน เป็นวิทยากรทางวิชาการ แก่กลุ่มโรงเรียน อำนาจและหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มมีดังนี้คือ

- 9.1 เป็นคณะกรรมการในการวางแผนการเรียนการสอนในกลุ่มโรงเรียน
- 9.2 ให้คำปรึกษาแก่ คณะกรรมการกลุ่มในการพิจารณาแนวทางพัฒนางาน

วิชาการ

- 9.3 เป็นผู้นำในการให้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน
- 9.4 เป็นวิทยากรด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
- 9.5 เป็นคณะกรรมการในการประเมินผลงานทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
- 9.6 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมาย

10. ขอบข่ายงานกลุ่มโรงเรียน

โดยเจตนารมณ์ของระเบียบในการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถ ใช้ทรัพยากรทำเนิรกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ให้มีภารกิจ ปฏิบัติงานหลัก 3 งาน คือ

- 10.1 งานบริหารสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
- 10.2 งานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
- 10.3 งานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

สำหรับงานบริหารสำนักงานจะมีขอบข่ายงานเกี่ยวกับการบริหารทางวิชาการใน ส่วนที่เป็นงานของ ศูนย์วิชาการกลุ่มและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน กับงานอื่น ๆ เช่น งานธุรการ งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ ซึ่งงานทั้งหมดดังกล่าวนี้จะเป็นงานเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียนโดยเฉพาะ ไม่จำเป็นต้องปรากฏในแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนส่วนงานอื่น ๆ ที่เป็น ภารกิจของโรงเรียน ถ้ากลุ่มโรงเรียนจะนำพาทำเนิการร่วมกันในระดับกลุ่ม จะต้องเกี่ยวข้อง กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เท่าที่ปรากฏในแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน เท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 30 - 49)

แนวทางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจัดทำโดยการโดยองค์คณะบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย คณะกรรมการดังกล่าว เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ ตามระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2529 มีอำนาจในการตัดสินใจ วินิจฉัยปัญหาอันอาจเกิดขึ้นในการดำเนินงาน การกำหนดนโยบาย ของกลุ่ม เพื่อพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน และพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาโดย ส่วนรวม แนวทางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม เพื่อให้บรรลุตามเจตนาของหลักสูตร พุทธศักราช 2521 มีดังนี้คือ

1. การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน มีแนวทางการปฏิบัติงานดังนี้คือ

1.1 ตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานกลุ่มเสนอเพื่อประกอบการ

พิจารณา

1.2 พิจารณางานและโครงการโดยมีหลักการคือ

1.2.1 เป็นแผนงานหรือโครงการที่จะบังเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเพียงใด

1.2.2 มีความเป็นไปได้เพียงใด

1.2.3 งบประมาณ เวลาบุคลากร และทรัพยากรที่ใช้เป็นไปได้โดย

ประหยัดเพียงใด

1.2.4 อะไรคือผลประโยชน์เมื่อสิ้นสุดโครงการ

1.3 หากจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไข หรือข้อมูลประกอบการพิจารณาไม่ชัดเจน อาจให้ปรับปรุงและนำเสนอใหม่ตามที่เห็นสมควร

2. การพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน มีแนวทางการปฏิบัติงานดังนี้คือ

2.1 การประชุมพิจารณาเกี่ยวกับงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ควรให้ศึกษานิเทศก์อำเภอ และครูวิชาการกลุ่มร่วมพิจารณาแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ด้วย

2.2 การพิจารณาแนวทางพัฒนางานวิชาการ โดยมีหลักการดังนี้

2.1 การประชุมพิจารณาเกี่ยวกับงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ควรให้ศึกษานิเทศก์อำเภอ และครูวิชาการกลุ่มร่วมพิจารณาแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ด้วย

2.2 การพิจารณาแนวทางพัฒนางานวิชาการ โดยมีหลักการดังนี้

2.2.1 เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

อำเภอ

2.2.2 เป็นแนวทางที่เสริมสร้างให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการอย่าง

แท้จริง

2.2.3 โรงเรียนภายในกลุ่มสามารถทำได้ และให้คำปรึกษา

2.3 เมื่อมีความจำเป็นในการปรับปรุงแก้ไข ควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามที่เห็นสมควร

3. การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียน มีแนวทางปฏิบัติงานดังนี้

3.1 ศึกษาระเบียบหรือกฎเกณฑ์การพิจารณาความชอบ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำ เช่น กฎ ก.พ. กฎ ก.ค.

3.2 มีเกณฑ์การพิจารณาการปฏิบัติงาน มีข้อมูลประกอบการพิจารณาและพิจารณาด้วยความเป็นธรรม หากมีปัญหาควหาหรือผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำหรือสรุปรายงานและเอกสารประกอบอย่างชัดเจน

3.3 เสนอรายงานผลการพิจารณา ต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และรักษาความลับของทางราชการ

4. การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน มีแนวทางการปฏิบัติงานดังนี้คือ

4.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่โรงเรียนในกลุ่มเสนอ หรือที่สำนักงานกลุ่มเสนอ

4.2 พิจารณาร่างการจัดสรรงบประมาณ โดยมีหลักการคือ

4.2.1 มีความสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของกลุ่ม

โรงเรียนเพียงใด

4.2.2 ในทางปฏิบัติมีความเป็นไปได้เพียงใด

4.2.3 มีการกระจายงบประมาณอย่างทั่วถึง และเหมาะสมเพียงพอ

4.2.4 อยู่ในวงงบประมาณที่ได้รับ หรือเคยได้รับมาก่อนหรือไม่

4.3 ควรตั้งคณะกรรมการควบคุม กำกับ ดูแล และตรวจสอบการใช้งบประมาณ
ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการดำเนินงาน

ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1. ขาดระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน
2. ขาดการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ทราบประเด็นปัญหาอย่างแท้จริง ในการจัดทำ
แผน และโครงการของกลุ่มโรงเรียน
3. การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของกลุ่มโรงเรียนไม่ชัดเจนและ
เหมาะสม ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย
4. แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนยังไม่สอดคล้องกับแผนของอำเภอ
และจังหวัด
5. คณะกรรมการกลุ่มขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการ
พัฒนาโรงเรียน
6. คณะกรรมการกลุ่มไม่มีอำนาจให้ทุนหรือให้โทษ แก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามแผนงาน
และโครงการของกลุ่มโรงเรียน หรือมติของกลุ่ม จึงทำให้งานซบเซาหรือเป็นไปอย่างเชื่องช้า
7. บุคลากรของโรงเรียนภายในกลุ่ม มุ่งทำงานให้แก่โรงเรียนของตน การดำเนินงาน
ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมายทำได้น้อย
8. แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนที่จัดทำขึ้น ไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติอย่าง
แท้จริง บางกลุ่มโรงเรียนมีไว้เพื่อผู้บริหารระดับสูงไปตรวจงาน
9. การประเมินผลงานตามโครงการของกลุ่มโรงเรียน มีข้อจำกัดด้านเวลาและ
บุคลากร
10. คณะกรรมการกลุ่มขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
11. แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน ขาดการนำเสนอสรุปเปรียบเทียบ
ประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขโครงการในปีต่อไป

ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1. บุคลากรภายในกลุ่มขาดการฝึกอบรมทางวิชาการ
2. ขาดการหมุนเวียนครูภายในกลุ่ม จากโรงเรียนเกินเกณฑ์ไปยังโรงเรียนที่มีครูต่ำกว่าเกณฑ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. ครูภายในกลุ่มให้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่มน้อยมาก เพราะบางกลุ่มระยะทางจากโรงเรียนถึงศูนย์วิชาการไกล การคมนาคมไม่สะดวก บางโรงเรียนไม่มีไฟฟ้าและต้องรับผิดชอบความเสียหายของสื่อการสอนต่าง ๆ ที่ขอยืมด้วย
4. คณะกรรมการกลุ่มได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์อำเภอค่อนข้างน้อย
5. กลุ่มโรงเรียนได้รับการสนับสนุนสื่อการสอนต่าง ๆ น้อยมาก ไม่สามารถให้บริการโรงเรียนภายในกลุ่มได้อย่างทั่วถึง
6. กลุ่มโรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนทางวิชาการน้อย จึงทำให้การพัฒนางานวิชาการเป็นไปอย่างเชื่องช้า
7. ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่สนใจนิเทศงานวิชาการ ส่วนมากสนใจงานธุรการการเงินมากกว่า
8. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการสอนบางกลุ่มประสบการณ์ เช่น คนตรี นาฏศิลป์
9. ครูขาดทักษะในการผลิต และการใช้สื่อการสอน
10. ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน บางท่านยึดติดอยู่กับการสอนตามระบบเก่า
11. ศูนย์วิชาการกลุ่มจะเป็นประโยชน์เฉพาะโรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการเท่านั้น โรงเรียนอื่น ๆ ภายในกลุ่มได้รับประโยชน์น้อยมาก
12. ครูวิชาการกลุ่มไม่สนใจพัฒนางานวิชาการอย่างแท้จริง ส่วนใหญ่รับผิดชอบการสอนประจำ ผลงานทางวิชาการไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร
13. การวัดผลการเรียนไม่คำนึงมาปรึปรังการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ส่วนมากเป็นการวัดผลเพื่อคัดสรร ผลการเรียนเท่านั้น

ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1. การพิจารณาความชอบประจำปีของข้าราชการครูภายในกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม
ไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้เสนอเพื่อพิจารณา บางครั้งไม่สอดคล้อง
กับข้อเท็จจริง ครูบางท่านมีผลงานดีเกินแต่ไม่ได้รับการพิจารณา
2. การพิจารณาของคณะกรรมการกลุ่ม ยังไม่มีหลักเกณฑ์และเครื่องมือที่ชัดเจนทำให้
บุคลากรภายในกลุ่มไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร
3. การพิจารณาความชอบประจำปีของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน
เป็นการพิจารณาของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทำให้บุคคลเหล่านั้นไม่พอใจ ส่งผล
กระทบต่อการสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งดังกล่าว
4. การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ใช้คณะกรรมการต่างกัน
เครื่องมือวัดต่างกัน ทำให้ผลงานแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับข้อเท็จจริง
5. ระบบการพิจารณาความชอบยังไม่เหมาะสม หากเครื่องมือวัดที่เป็นรูปธรรม
จึงเกิดผลเสียมากกว่าผลดี
6. คณะกรรมการกลุ่มขาดการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานจากหน่วยงานระดับ
สูงขึ้น จึงทำให้การปฏิบัติงานบกพร่องผิดพลาด
7. โรงเรียนขนาดใหญ่ภายในกลุ่มไม่ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและการปฏิบัติงาน
อื่น ๆ แก่โรงเรียนขนาดเล็ก จึงทำให้คุณภาพการศึกษานอกแตกต่างกันมาก
8. ครูภายในกลุ่มไม่สนใจในการเป็นหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม หรือครูวิชาการกลุ่ม
เกิดปัญหาในการสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง บางกลุ่มได้บุคคลที่โรงเรียนไม่ต้องการ

ปัญหาการปฏิบัติงานด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1. กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย จึงไม่สามารถ
พัฒนา งานของกลุ่มโรงเรียนได้ก็พอ

2. การดำเนินการดำเนินงานงบประมาณ เช่น การจัดซื้อ จัดจ้าง กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบทห่างไกล จากผู้ประกอบการ มีปัญหาในการติดต่อจากในเมือง ต้องเสียเวลามาก การดำเนินงานล่าช้า

3. โดยข้อเท็จจริงแล้ว คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้พิจารณางบประมาณของโรงเรียนภายในกลุ่มบางเรื่องเท่านั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการพิจารณาโดยสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

4. กลุ่มโรงเรียนในชนบท ได้รับความร่วมมือด้านงบประมาณจากชุมชนน้อยมาก

5. วิธีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน ยังไม่เหมาะสม และเป็นธรรม โรงเรียนขนาดเล็กและกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ได้รับความระมาณน้อยเกินไป แต่มีการกีดกันที่เหมือนกันกับโรงเรียนขนาดใหญ่

6. คณะกรรมการกลุ่มและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ภายในกลุ่ม ได้รับความจ้จสรรค่าใช้จ่ายน้อย ในลักษณะเฉพาะจ่าย ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

ปัญหาการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1. คณะกรรมการกลุ่มยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของ คนที่พอ เพราะขาดการฝึกอบรม

2. การสั่งการของประธานกลุ่มไปยังโรงเรียน ได้รับความร่วมมือน้อยมาก เพราะองค์กรกลุ่มไม่ใช่สายงานบังคับบัญชา เกิดปัญหาในการบริหารงาน

3. การส่งงานธุรการของโรงเรียนไปยังกลุ่มล่าช้า ไม่ทันเวลา ขาดการจัดระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี

4. กรรมการกลุ่มบางท่านไม่ได้รับการยอมรับ และความเชื่อถือจากครูภายในกลุ่ม ทำให้การดำเนินงานในบางเรื่องไม่บรรลุผล

5. คณะกรรมการกลุ่มได้รับการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ จากชุมชนน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท

6. ครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงานมีชั่วโมงทำการสอน แต่ครูไปช่วยราชการที่ สปอ. และ สปจ. ไม่ต้องทำการสอนเป็นการปฏิบัติที่เหลื่อมล้ำกัน

7. การสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหามาก ครูส่วนใหญ่ไม่ต้องการมาทำงานที่สำนักงานกลุ่ม จึงได้บุคคลที่ โรงเรียนไม่ต้องการ และมีคุณภาพต่ำ

8. การคมนาคมระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มไม่สะดวก บางโรงเรียนอยู่ห่างไกลมาก และมีอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูฝน

9. ประชาชนกลุ่มที่มีฐานะบริหารโรงเรียนทั้งสำนักงานกลุ่ม มีปัญหาในการปฏิบัติงาน ต้องรับผิดชอบงานในโรงเรียนและงานของกลุ่มมีข้อจำกัดด้านเวลา ทำให้การปฏิบัติงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร

10. การติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม และจากสำนักงานกลุ่มไปยังอำเภอ ยังไม่มีระบบจากผู้รับผิดชอบโดยตรง
(คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน โลกกลาง หัวหน้า บ้านพร้าว และกลุ่มหนองบัววิทย์ขาน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, วีระ จันทน์ปัญญา เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 12 - 25 มกราคม 2532)

การพัฒนาองค์กร (Organization Development)

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า องค์กรมีลักษณะเป็นพลวัตร ทั้งมนุษย์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนเทคโนโลยี ได้มีการเปลี่ยนแปลง และเคลื่อนไหวเพื่อความเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ องค์กรซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ สิ่งแวดล้อม และวิชาการต่าง ๆ อย่างแยกไม่ออก การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร เป็นกระบวนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และเสริมทรัพยากรของ องค์กรให้ดีขึ้น หรือเหมาะสมกับการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ทันกับเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา องค์กรจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา เพื่อให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสิ่งอื่น ๆ ด้วย

ความหมายของการพัฒนาองค์การ

การพัฒนาองค์การ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันดังนี้คือ กิติมา ปรีทิติลก (2524 : 294) ให้ความหมายว่า การพัฒนาองค์การคือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์การ ทั้งแก่บุคคล บรรยากาสในการทำงาน กระบวนการและกรรมวิธีในการปฏิบัติงาน ตลอดจนโครงสร้างขององค์การด้วย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุจุดประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เทพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ (2529 : 266) ให้ความหมายว่า การพัฒนาองค์การ คือการตอบสนองอย่างหนึ่งต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นกลยุทธ์ทางการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์การ การแก้ปัญหาขององค์การเสริมสร้างความร่วมมือ ประสานจุดมุ่งหมายของบุคคลกับเป้าหมายขององค์การเข้าด้วยกัน

สรุปได้ว่า การพัฒนาองค์การนั้น หมายถึง วิธีการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของสมาชิกในองค์การสูงขึ้น

หลักการพัฒนาองค์การ

ความเปลี่ยนแปลงองค์การ บริหารนับวันมีแต่จะทวียิ่งขึ้น ตามจำนวนประชากร ความต้องการ และความก้าวหน้าทางวิชาการ ความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงแก้ไขการบริหารองค์การให้มีประสิทธิภาพทันสมัยอยู่เสมอ จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรแสวงหาหลักการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาองค์การให้เจริญก้าวหน้า หลักในการพัฒนาองค์การนั้นไม่สามารถวางไว้เป็นหลักตายตัว ผู้บริหารควรยึดหลักกว้าง ๆ ในการพัฒนาดังนี้

1. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) โดยถือหลักว่าในการที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาองค์การ จะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งในแง่ของธุรกิจถือว่า งานใดได้กำไรงานนั้นมีประสิทธิภาพ แต่ในแง่ของการบริหารราชการหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะการบริหารราชการมุ่งมันประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง ฉะนั้นการวัดประสิทธิภาพของการบริหารราชการจึงเป็นสิ่งที่ควียาก อาจครอบคลุมถึงความพึงพอใจ ความสำเร็จ ความมุ่งมั่นมาคปรารถนาในงานนั้น ๆ ด้วย

2. หลักประสิทธิผล (Effectiveness) โดยถือเอาผลงานที่สำเร็จลงได้เป็นหลักในการพิจารณา โดยไม่คำนึงว่าจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการทำงานให้ได้ผลสูงสุด ส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องการนำเอาผลงานที่สำเร็จลงที่คาดหวังไว้มาพิจารณา ดังนั้นงานที่มีประสิทธิผลจึงไม่จำเป็นต้องมีประสิทธิภาพเสมอไป การพัฒนาองค์การนอกจากยึดหลักประสิทธิภาพแล้ว ควรต้องคำนึงถึงประสิทธิผลด้วย

3. หลักประหยัด (Economy) หมายถึง ทำอย่างไรจึงจะสามารถใช้เงินน้อย แต่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด เพราะการบริหารที่ประหยัด กำลังคน เวลา และทรัพยากร ย่อมหมายถึงการลดค่าใช้จ่ายทั้งปวงทำให้มีประสิทธิภาพของงานด้วย

4. หลักพัฒนา (Development) การพัฒนาองค์การ ผู้บริหารนอกจากจะคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว จำเป็นจะต้องคำนึงถึงการปรับปรุงองค์การให้ก้าวหน้าทันกับความต้องการของสังคม ผู้บริหารจะต้องคำนึงว่าการปรับปรุงครั้งใด จุดประสงค์สุดท้ายคือให้องค์การนั้นดีขึ้นกว่าเดิม และหากจะพัฒนาให้ล้ำหน้าไปอีกด้วยก็จะเป็นการดี (กิตติมาปริทัศน์. 2524 : 304)

กระบวนการในการพัฒนาองค์การ

ในการพัฒนาองค์การ จำเป็นต้องมีขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อให้งานพัฒนานั้นประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาองค์การดังนี้คือ

1. สำรวจแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจเกิดจากแรงผลักดันภายนอกหรือแรงผลักดันภายในองค์การก็ได้
2. สำรวจข้อมูลต่าง ๆ ที่บังคับให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ว่าองค์การมีความต้องการในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด
3. วินิจฉัยปัญหา ต้องพิจารณาและวิเคราะห์ถึงตัวปัญหาก่อน โดยใช้การสำรวจทัศนคติ เพื่อนำมาประกอบการวินิจฉัยปัญหานั้น ๆ
4. เลือกเทคนิคที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาองค์การ ซึ่งเทคนิคที่จะนำมาใช้นั้นต้องขึ้นอยู่กับกรณีวินิจฉัยปัญหา และองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่น การสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูง วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม ค่านิยม และบรรทัดฐานของกลุ่ม

5. บุทธวิธีสำหรับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจำเป็นต้องมีกลยุทธ์เพื่อดำเนินการตามเทคนิค หรือวิธีการที่เลือกไว้แล้ว เช่น พยายามลดการต่อต้านต่าง ๆ ให้น้อยลง หาทางที่จะทำให้กลุ่มมีความร่วมมือสนับสนุนมากที่สุด หาทางให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงนั้น เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาปัญหาและสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหา

6. การเริ่มดำเนินการตามวิธีการ จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าจะเริ่มดำเนินการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาเวลาใดจึงจะเหมาะสม และควรพัฒนาในส่วนใดก่อน ควรยึดถือหลักการและขอบเขตของการดำเนินการเป็นสำคัญ

7. การประเมินผลกระทบของการพัฒนา เนื่องจากการพัฒนาองค์การจำเป็นต้องเสียทั้งค่าใช้จ่าย และเวลาเพื่อความมีประสิทธิภาพขององค์การ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประเมินผลโครงการพัฒนา ในรูปของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และผลที่จะได้รับจากโครงการพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาองค์การ

ในการพัฒนาองค์การจะให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องรู้จักพิจารณาเลือกใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะและสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะเครื่องมือที่ใช้แต่ละประเภทย่อมมีหลักและวิธีการที่แตกต่างกันไป เครื่องมือในการพัฒนาองค์การที่สำคัญและนิยมใช้กันได้แก่

1. การให้การศึกษาและอบรม
2. การให้คำปรึกษาหารือในเชิงกระบวนการ
3. การยุติข้อพิพาทโดยใช้ที่ปรึกษา
4. การสำรวจหาข้อวิพากษ์
5. การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์และผลงาน
6. การพัฒนาสร้างทีมงานระหว่างกลุ่ม
7. การพัฒนาการสร้างทีมงาน
8. การสำรวจองค์การโดยใช้หน่วยงานอื่น เป็นกระจกเงา
9. การประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายขององค์การ

10. การปรับปรุงงานและโครงสร้างขององค์การ
11. การวางแผนชีวิตและอาชีพ
12. เทคนิคการวิเคราะห์ปัญหา
13. การสอนและการให้คำปรึกษา
14. การฝึกอบรมโดยใช้ห้องปฏิบัติการ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การ

องค์การต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์การขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ มีปัญหาเกิดขึ้นในองค์การแตกต่างกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้เองเป็นสิ่งบอกเหตุที่สำคัญที่ควรได้รับการแก้ปัญหา ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ในองค์การมีดังนี้คือ

1. ขาดความร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงาน
2. อ่านาจนหน้าที่กำหนดไว้ไม่แน่ชัด เมื่อมีการรวมหน่วยงาน
3. การแก้ปัญหาในหน่วยงานใช้เวลานานเกินไป
4. คณะที่ปรึกษาไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ
5. การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน
6. ต้องการเปลี่ยนกลวิธีการจัดการ
7. ต้องการเปลี่ยนทัศนคติ
8. ต้องการเปลี่ยนโครงสร้างและนโยบายขององค์การ
9. ต้องการปรับปรุงการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม
10. ต้องการใช้ระบบการติดต่องานอย่างกว้างขวาง
11. ต้องการวางแผนงานที่ดีกว่า
12. ต้องการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม
13. ต้องการเปลี่ยนการจูงใจของหน่วยงาน
14. ปัญหาที่ค้างค้ำ มีมากขึ้นและสะสมไม่ออก

แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาองค์กร

การดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาองค์กรนั้น หากประสงค์จะให้เกิดผลและความก้าวหน้าในการดำเนินงานอย่างแท้จริงแล้ว ผู้บริหารควรมีแนวทางการปรับปรุงพัฒนาที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ขององค์กร ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์กร ได้มีการเปลี่ยนแปลงแปรปรวนไปอย่างรวดเร็ว การแก้ปัญหาต่าง ๆ จึงซับซ้อนยิ่งขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้บริหารมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการวางแผนปรับปรุงพัฒนาองค์กร ซึ่งมีผู้วางแนวทางพัฒนาองค์กรไว้หลายทรรศน์ ดังนี้คือ

1. การสร้างบรรยากาศ นักวิชาการและผู้สันทัดงานอาชีพทั้งหลายขององค์กร มีความสนใจและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาองค์กรให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของการก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งแปลกใหม่ อันเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการพัฒนา เช่น สร้างคนให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ มีความสามารถในการใช้เหตุผล รู้จักวิธีแก้ปัญหาคายตนเอง อีกประเด็นหนึ่งคือ การสร้างบรรยากาศเกื้อกูลให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยจัดองค์การให้มีลักษณะสนใจและส่งเสริมบรรดาผู้ปฏิบัติงานทั้งหลายให้เกิดข้อคิดใหม่ ๆ จัดให้มีการอภิปรายข้อคิดใหม่ ๆ โดยอิสระ กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเห็นองค์การเป็นแหล่งก้าวหน้าในงานอาชีพให้แก่ตน มีการจัดระบบการติดต่อสื่อสาร มีความยืดหยุ่น การจัดระบบควบคุมการปฏิบัติงานไปตามแนวทางอย่างกว้าง ๆ
2. การจัดให้มีโครงการต่าง ๆ การปรับปรุงพัฒนาองค์กรจะต้องมีโครงการต่าง ๆ ได้แก่ โครงการฝึกอบรม โครงการให้คำปรึกษา โครงการวิจัยประยุกต์ โครงการเหล่านี้จะเป็นอุปกรณ์สำคัญต่อการพัฒนาองค์กรให้ดำเนินงานไปอย่างมีแผน
3. การจัดให้มีระบบเสนอแนะ ระบบเสนอแนะเป็นวิธีที่แพร่หลายและสำคัญสำหรับการทำให้ข้อคิดต่าง ๆ มีโอกาสเข้าสู่วิถีปฏิบัติ บรรดาผู้ปฏิบัติงานทั้งหลายควรได้รับการสนับสนุนให้เสนอข้อคิดของตน เพื่อประโยชน์แก่การปรับปรุงการดำเนินงานและสภาพการทำงานต่าง ๆ ให้ดีขึ้น โดยผู้ปฏิบัติได้รับรางวัลตอบแทน
4. การจัดให้มีหน่วยงานวิจัยขึ้นในองค์กร การวิจัยจะช่วยให้สามารถตรวจสอบแนวทางต่าง ๆ ที่อาจช่วยให้แก้ปัญหาไปพร้อม ๆ กัน สามารถทำให้นาข้อคิดใหม่ ๆ วิธีการ

ทำงานใหม่ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ข้อสำคัญงานวิจัยนั้นจะต้องกลั่นกรองพิจารณาเลือกคนที่มี
ความสามารถในการทำวิจัย ในเชิงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมอบหมายอำนาจให้กำหนด
งานค้นคว้าทดลอง เพื่อนำผลงานวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาองค์การ

5. การจัดให้มีการประชุมอภิปราย ควรจัดให้มีการประชุมอภิปรายในองค์การ
เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอภิปรายได้เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ของตนต่อที่ประชุม และให้ที่ประชุม
อภิปรายอย่างเต็มที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะนั้น จึงเป็นเทคนิคระดมพลังความคิด โดยให้บรรดาสมาชิก
ในกลุ่มต่าง ๆ มีโอกาสเสนอข้อคิดเห็น เพื่อปรับปรุงงานที่ตนปฏิบัติด้วยพลังสมองของตนเอง
ที่ประชุมควรลงมติให้ความเห็นชอบในข้อคิด ข้อเสนอแนะนั้น

สรุปได้ว่า การปรับปรุงพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน
ให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้
เกิดดุลยภาพกับปัจจัยแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาองค์การนั้น เน้นทั้งภารกิจในองค์การ และพัฒนา
บุคคลในองค์การไปพร้อมกันด้วย (จำนงค์ บุญชู. 2531 : 669 - 679)

แนวทางพัฒนาองค์การกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

การรวมกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษานั้นว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของโครงสร้างหนึ่ง
ในการบริหารงานการศึกษา โดยมี โครงสร้างของการบริหารตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด
ระดับอำเภอ จนถึงระดับกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันโดยตรงเชิงเหตุผลต่อประสิทธิผล
การบริหารงานกลุ่มโรงเรียน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ จึงพยายามทุกวิถีทางที่จะพัฒนาองค์การกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น เช่น จัดให้มีการทำวิจัย การประชุมสัมมนาผู้แทนกลุ่มโรงเรียนทั่วประเทศในวันที่
23 - 24 พฤศจิกายน 2528 ผลของการสัมมนาครั้งนี้ได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนา
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาดังนี้คือ

1. ความคิดในการปรับปรุงโครงสร้างองค์การกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาและ
อำนาจหน้าที่ของประธานกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่มให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. การสร้างเกณฑ์ในการสรรหาผู้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการเป็นประธานกลุ่ม ตลอดจนวิธีการที่จะให้บุคคลเหล่านั้นมาสู่ตำแหน่ง

3. แนวคิดที่จะทำให้กลุ่มโรงเรียน เป็นโรงเรียนกลุ่ม เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานทุกด้าน

4. ให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดทำยานพาหนะสำหรับผู้มีหน้าที่กำกับดูแล และนิเทศงานของกลุ่มโรงเรียน และผู้มีหน้าที่ประสานงานภายในกลุ่มโรงเรียนด้วย

5. การจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับเบี้ยประชุมของคณะกรรมการกลุ่ม ให้ทุกกลุ่มโรงเรียนอย่างเหมาะสม

6. การพัฒนาบุคลากรในระดับกลุ่มโรงเรียน โดยการอบรม ประชุมสัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 28)

ในปีพุทธศักราช 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดโครงการพัฒนารูปแบบองค์กรและการจัดการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดย รศ. ดร. ประจวบ ฤกษ์ารักษ์ และรศ. อ่ำพน ศรีชัย ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบองค์กร และการจัดการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้ได้ยึดตัวแบบของ แกล็กส์ไคน์ มีความมุ่งหมายที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จากผลการวิจัย ได้สรุปข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาดังนี้คือ

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรมอบอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานให้กับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนเป็นการถาวร โดยอาศัยการปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน

2. การกำหนดนโยบายและจุดประสงค์ เพื่อพัฒนาการประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นหน่วยกลางความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม และเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียน กับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

3. ควรมีการจัดตั้งสำนักงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการถาวร มีครูมาปฏิบัติหน้าที่ประจำ จำนวน 1 - 2 คน งบประมาณทั้งหมดที่จัดให้โรงเรียนควรจัดสรรผ่านสำนักงานกลุ่ม เพื่อจัดสรรให้แก่โรงเรียนภายในกลุ่มตามแนวทางการจัดสรรของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4. ให้กลุ่มโรงเรียนเป็นหน่วยงานล่างสุดในการวางแผน ของระบบงาน สปช. เพื่อบริหารงานกลุ่มโรงเรียนทุกด้าน

5. การพิจารณาการจัดกลุ่มโรงเรียน ควรพิจารณาองค์ประกอบหลายประการ เช่น ระยะทาง ขนาดของโรงเรียน และผลการศึกษาที่มีระดับแตกต่างกัน

6. ให้ประธานกลุ่มทำหน้าที่หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน กำหนดอำนาจหน้าที่ และคุณสมบัติของประธานกลุ่มใหม่ ตลอดจนการเป็นประธานกลุ่มคราวละ 3 - 4 ปี

7. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรกลุ่มโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยศึกษานิเทศก์อำเภอ หรือศึกษานิเทศก์จังหวัดตามควร แก่กรณีควรมีการจัดตั้งห้องสมุดขึ้นทุกโรงเรียน และศูนย์วิชาการกลุ่มขึ้นทุกกลุ่มโรงเรียนเพื่อพัฒนางานวิชาการ

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 195 - 202)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีผู้ทำการวิจัยไว้น้อยมาก งานวิจัยที่สำรวจพบเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการกลุ่มครูวิชาการกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และประธานกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีดังนี้

กมล สิริบริรักษ์ (2525 : 80) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกลุ่ม จำนวน 356 คน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีปัญหามากในด้านการพัฒนาบุคลากร ปัญหารองลงไป ได้แก่ นักเรียนขาดแคลนหนังสือแบบเรียน การจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มโรงเรียนน้อยเกินไป การนิเทศการศึกษา และปัญหาเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียนประสบความล้มเหลวตามลำดับ

นัยนา ทองที (2525 : 143) ได้ศึกษาวิจัยกระบวนการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 110 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 111 คน และหัวหน้าหมวดวิชา 214 คน ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารงานในด้านการวางแผน การมอบหมายงาน การประสานงาน การรายงาน การประเมินผล และการงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาดำเนินการอยู่ในเกณฑ์น้อยทุกเรื่อง

อคุลย์ศักดิ์ วงศ์โกลนเศรษฐ์ (2526 : 149) ได้ศึกษาความคาดหวังของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีความคาดหวังต่อการปฏิบัติงานในระบบกลุ่มโรงเรียนมาก แต่ในการปฏิบัติจริง คณะกรรมการกลุ่มปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์น้อยทุกเรื่อง

สุวิทย์ มูลคำ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 8 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกลุ่ม 360 คน และครูผู้สอน 405 คน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้ง 6 งานคือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน นอกจากนั้นยังพบว่า กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาในการพัฒนาบุคลากรกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนภายในกลุ่มให้ความร่วมมือกันน้อย และงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ

สุเมธ กัปโป (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 9 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหาร 147 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มโรงเรียนมัศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการวางแผน การประสานงาน การช่วยเหลือโรงเรียน และการติดตามประเมินผลงาน

กุล นิลแพทย์ (2528 : 108) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ตามทฤษฎีของกรรมการกลุ่มผู้บริหารและครูวิชาการกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มปฏิบัติงานจริงอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ งานวิชาการ งานพัฒนาบุคลากร งานธุรการและการเงิน คณะกรรมการกลุ่มปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำคือ งานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์กับชุมชน และงานอาคารสถานที่

เฉลิม แสงสุวรรณ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ 98 คน กรรมการกลุ่มโรงเรียน 364 คน และครูประถมศึกษา 375 คน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง หักงงาน สำหรับปัญหาของคณะกรรมการกลุ่มคือ คณะกรรมการกลุ่มไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนดีพอ การพิจารณาความชอบประจำปของครูภายในกลุ่มโรงเรียนขาดความเป็นธรรม กลุ่มโรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย คณะกรรมการกลุ่มติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในกลุ่มน้อยมาก

มหามะ แม่เก (2529 : 101) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาบทบาทของคณะกรรมการกลุ่ม 3 ด้านคือ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นคณะกรรมการกลุ่ม 205 คน ครูวิชาการกลุ่ม 341 คน ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่ม มีทัศนะตอบบทบาทการวางแผนในเกณฑ์ปานกลาง ด้านการประสานงาน และการประเมินผลอยู่ในเกณฑ์น้อย การปฏิบัติงานด้านการวางแผนและการประสานงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ประกอบ คุณาภิรมย์ และอำพน ศรีขันธ์ (2529 : 107 - 113) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบองค์กรและการจัดการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยยึดตัวแบบของแม็กคอสไทนเป็นแนวในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเป็นกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 710 คน ครูประถมศึกษา 623 คน ซึ่งมาจากกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ 48 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มยังขาดทักษะและประสบการณ์ในการทำงานเป็นกลุ่ม ประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมีผลสืบเนื่องมาจาก ตัวแปรด้านการรวมกลุ่ม ด้านกระบวนการกลุ่ม และด้านผลผลิต คณะกรรมการกลุ่มยังขาดอำนาจที่จะดำเนินการตามบทบาทไม่ชัดเจนในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้งานประสบผลสำเร็จได้ตลอดจนการควบคุมการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนดำเนินการได้น้อยมาก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มมีปัญหาลหลายประการคือ คณะกรรมการกลุ่มไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนดีพอ ได้รับความ

ร่วมมือจากโรงเรียนภายในกลุ่มน้อย การจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือกลุ่มโรงเรียนไม่เพียงพอ
ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียน การนิเทศและการควบคุมติดตามการปฏิบัติงานจำเป็น
การไม่ต่อเนื่อง รูปแบบการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมีการบริหารงานโดยองค์คณะบุคคล
จึงต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน ทั้งระเบียบกฎหมาย ทรัพยากรในการบริหาร และที่สำคัญที่สุด
คือ ศักยภาพของกรรมการแต่ละคน ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม
ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน หาแนวทางแก้ไขปัญหา
และพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาในที่สุด

สมมุติฐานของการวิจัย

1. คณะกรรมการกลุ่มที่ปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหา
ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่แตกต่างกัน
2. คณะกรรมการกลุ่มที่ปฏิบัติงานอยู่ในสภาพที่ต่างต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงาน
ตามหน้าที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ว่ามีปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง และเปรียบเทียบ ว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในสภาพที่ทั้งต่างกันและมีขนาดแตกต่างกัน มีปัญหาในการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา และนำไปพัฒนาองค์กรกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยจะเสนอดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 151 กลุ่มโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ประธานกลุ่ม 151 คน หัวหน้าสำนักงาน 151 คน กรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง 860 คน ครูวิชาการกลุ่ม 906 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 121 กลุ่มโรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยใช้กลุ่มโรงเรียน เป็นหน่วยตัวอย่าง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 แบ่งกลุ่มโรงเรียนออกเป็น กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตามเกณฑ์การแบ่งกลุ่มโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 52) ได้กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก 17 กลุ่ม กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง 98 กลุ่ม และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ 36 กลุ่ม รวมเป็น 151 กลุ่ม

2.2 เมื่อได้กลุ่มโรงเรียนตามขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แล้วจึงแบ่งกลุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดออกเป็น กลุ่มโรงเรียนในเมืองกับกลุ่มโรงเรียนในชนบท ได้กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กในเมือง 3 กลุ่ม ชนบท 14 กลุ่ม กลุ่มโรงเรียนขนาดกลางในเมือง 22 กลุ่ม ชนบท 76 กลุ่ม กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ในเมือง 6 กลุ่ม ชนบท 30 กลุ่ม รวมเป็น 151 กลุ่ม

2.3 เมื่อแบ่งกลุ่มโรงเรียนตามข้อ 2.2 แล้ว จึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 80 % ของจำนวนประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 121 กลุ่มโรงเรียน ทั้งรายละเอียดที่แสดงในตาราง 1 สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามนั้น กำหนดจากบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนละ 4 คน ได้แก่ ประธานกลุ่ม 1 คน หัวหน้าสำนักงาน 1 คน กรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง 1 คน และครูวิชาการกลุ่ม 1 คน ดังนั้นในกลุ่มตัวอย่าง 121 กลุ่มโรงเรียน จึงมีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประธานกลุ่ม 121 คน หัวหน้าสำนักงาน 121 คน กรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง 121 คน ครูวิชาการกลุ่ม 121 คน รวมทั้งสิ้น 484 คน

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดและที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียน

ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง								
กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก		กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง		กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่		กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก		กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง		กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่		รวม
ในเมือง	ชนบท	ในเมือง	ชนบท	ในเมือง	ชนบท	ในเมือง	ชนบท	ในเมือง	ชนบท	ในเมือง	ชนบท	
3	14	22	76	6	30	3	12	10	65	6	25	121
3	14	22	76	6	30	3	12	10	65	6	25	121

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สอบถามปัญหาจากผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของอำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี ในตำแหน่งต่าง ๆ กล่าวคือ ประธานกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสำนักงาน ครูวิชาการกลุ่ม และครูสายผู้สอน เพื่อนำปัญหาเหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.2 ศึกษาเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 9 - 30) เครื่องมือประเมินการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 20 - 80) แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาของ ประกอบ คุณารักษ์ และอำพน ศรีชัย (2529 : 140 - 170) และศึกษานแบบการวัดของ ลิกเอิร์ท (Likert) แล้วนำไปปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

1.3 กำหนดขอบเขตของการสอบถามให้มีเนื้อหามุ่งวัด 4 ด้าน คือ

1.3.1 การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1.3.2 การพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1.3.3 การรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1.3.4 การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

1.4 สร้างเครื่องมือโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาร่างเป็นแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครบตามข้อ 1.3 พร้อมทั้งกำหนดให้มีแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละข้อ และมีคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนวคิดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่มีในแบบสอบถาม

1.5 นำร่างแบบสอบถาม เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารคณะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา คือ

1. อาจารย์พรจันทร์ พุทธิศักดิ์กุล กองนโยบายและแผน สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. อาจารย์สมพงษ์ ภูารางกูร หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. อาจารย์สายันท์ ศิริงาม ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดเลย

4. อาจารย์อนันต์ จันทร์โคตร ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดอุตรธานี

5. อาจารย์ธิดา คอนหงษา ศึกษานิเทศก์อำเภอนองบัวลำภู จังหวัดอุตรธานี เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Face Validity) ของ แบบสอบถาม

1.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุตรธานี ที่มีใช้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาทบทวนให้คะแนนตามเกณฑ์ที่วางไว้ รวมคะแนนของแต่ละคน และจัดคะแนนจากสูงไปต่ำ แล้วตัดเอา 25% บนเรียกกลุ่มสูง และ 25% ล่างเรียกกลุ่มต่ำ มาหาค่า สถิติพื้นฐานและใช้ t -test ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเป็นรายข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อหาข้อที่จำเป็นแล้วเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีอำนาจจำแนกสูง ในที่นี้จะเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t ทั้งแต่ 1.96 ขึ้นไป คือเลือกได้จำนวน 64 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 74 ข้อ

1.8 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกได้ไป ทดสอบ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 126) โดย พิจารณาค่า α -Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .972 นับว่าเป็นค่าความ เชื่อมั่นที่สูงอยู่ในเกณฑ์นำมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 18 ข้อ ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 16 ข้อ ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 17 ข้อ และด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 13 ข้อ รวมทั้งสิ้น 64 ข้อ ในแต่ละข้อคำถามมีช่องว่างสำหรับเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาควบคู่กันไปด้วยทุกข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สำหรับผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ จำนวน 16 อำเภอ 4 กิ่งอำเภอ พร้อมกับส่งแบบสอบถามไปยังอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดอุดรธานี ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี มีหนังสือถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้อำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีหนังสือถึงประธานกลุ่ม ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืนยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผู้วิจัยได้มีหนังสือขอความร่วมมือไปยังคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 121 กลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับแยกแบบสอบถามสำหรับประธานกลุ่ม 121 ฉบับ หัวหน้าสำนักงาน 121 ฉบับ กรรมการกลุ่ม 121 ฉบับ และครูวิชาการกลุ่ม 121 ฉบับ

ผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง จากสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอทุกอำเภอ แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 451 ฉบับ เป็นแบบสอบถามไม่สมบูรณ์
3 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 448 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.56 ของแบบสอบถามที่ส่งไป
ทั้งหมด ในจำนวน 448 ฉบับ แบ่งออกเป็นประธานกลุ่ม 112 ฉบับ หัวหน้าสำนักงาน 112 ฉบับ
กรรมการกลุ่ม 112 ฉบับ และครูวิชาการกลุ่ม 112 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติคำนวณค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษา
ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ใน
การแปลผลนั้นใช้เกณฑ์ตามแนวของ ประทัศน์ จำปาไทย (2530 : 30) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีปัญหาน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีปัญหามาก

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

2. เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนในเมือง กับกลุ่มโรงเรียนในชนบท โดยใช้ t-test
ทดสอบสมมุติฐาน

3. เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามขนาดของกลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่
โดยใช้ F-test ทดสอบสมมุติฐาน

4. หาแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ

1.1 หาค่าความแปรปรวนของแบบสอบถาม ใช้สูตร

$$s^2 = \frac{N \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ	s^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
	Σx^2	แทน	ผลรวมของ คะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	Σx	แทน	ผลรวมของ คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(ถวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 62 - 63)

1.2 หาค่าอ่านจําแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ใช้วิธีการแจกแจงของที (t-distribution) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{N_H} + \frac{s_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอ่านจําแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	s_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	s_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	N_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

(ถวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 185)

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดย
วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของ เครื่องมือทั้งฉบับ
 N แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

(ฉวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 171)

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ใช้ค่าสถิติพื้นฐานคือ

ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของ ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนในเมือง กับกลุ่มโรงเรียนในชนบท โดยใช้ t -test
ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2} \right]}{\frac{\left[\frac{s_1^2}{N_1} \right]^2}{N_1-1} + \frac{\left[\frac{s_2^2}{N_2} \right]^2}{N_2-1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	N_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
	N_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

(ฉวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 86)

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

(ฉวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	SS_b	$P - 1$	MS_b	$\frac{MS_b}{MS_w}$
ภายในกลุ่ม	SS_w	$N - P$	MS_w	
รวม	SS_t	$N - 1$		

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่จะพิจารณาใน F-distribution
	SS_b	แทน	ผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	SS_w	แทน	ผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
	MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	MS_b	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
	P	แทน	จำนวนกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

เมื่อพบค่าความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มใช้วิธีนิวแมน-คูลส์ (New Man Keuls Method)
 ทดสอบว่าคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูน สายยศ. และอังคณา สายยศ.
 2528 : 113)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
s แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
• แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
2. เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามสภาพที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียน และขนาดของกลุ่มโรงเรียน
3. ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มตามความเห็นของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามความเห็นของคณะกรรมการกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ประธานกลุ่ม
หัวหน้าสำนักงาน กรรมการกลุ่ม และครูวิชาการกลุ่ม ดังตาราง 2

ตาราง 2 คำสถิติพื้นฐานปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการมหาวิทยาลัย

ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม	ประชาชนกลุ่ม N = 112		หัวหน้าสำนักงาน N = 112		กรรมการกลุ่ม N = 112		ครูวิชาการกลุ่ม N = 112		รวมเฉลี่ย
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. การวางแผนและโครงการของ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	2.376	.943	2.226	1.030	2.048	1.045	2.317	.953	2.241 .992
2. การพัฒนาวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	2.616	.908	2.547	1.011	2.435	.969	2.540	.866	2.534 .938
3. การรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำของทางครูและลูกจ้างประจำ ภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	2.257	1.004	2.335	1.034	2.042	1.104	2.365	.961	2.249 1.025
4. การจัดสรรงบประมาณประจำปี ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	2.417	1.015	2.221	.986	2.176	1.052	2.406	1.041	2.305 1.023
รวมเฉลี่ย	2.416	.967	2.332	1.015	2.175	1.042	2.407	.955	2.332 .994

จากตาราง 2 แสดงว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านพบว่า ปัญหาด้านกา ารพัฒนาวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมีปัญหายุอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน ปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนมีปัญหายุอยู่ในระดับน้อย

สำหรับความเห็นของคณะกรรมการกลุ่มเป็นรายกลุ่มพบว่า ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการกลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันโดยมีความเห็นว่า การพัฒนาวิชาการของกลุ่มโรงเรียน มีปัญหายุอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ มีปัญหายุอยู่ในระดับน้อย และ กรรมการกลุ่มมีความเห็นว่า ปัญหาการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มอยู่ในระดับน้อย

เพื่อให้เห็นรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จึงเสนอความเห็นของคณะกรรมการกลุ่มเป็นรายข้อ ดังตาราง 3

ตาราง 3 คำสถิติพื้นฐานปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเป็นรายข้อ

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	N = 448	
		$\bar{X}$	s
1	ก. การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา การกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการพัฒนาของกลุ่มโรงเรียน	2.44	1.45
2	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบุคลากรภายในกลุ่ม	2.10	1.43
3	ความรู้ทักษะและประสิทธิภาพของ คณะกรรมการกลุ่มในการวางแผนให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ	2.38	1.28

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	N = 448	
		$\bar{X}$	S
4	การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการวางแผน และโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.35	1.33
5	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบปัญหาในการวางแผน	2.42	1.35
6	การวิเคราะห์แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.31	1.38
7	การมอบหมายงานตามโครงการของกลุ่มโรงเรียน ให้โรงเรียนภายในกลุ่มปฏิบัติ	2.30	1.49
8	การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน	2.37	1.40
9	การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานตามแผนงาน และโครงการของกลุ่ม	2.59	1.39
10	การทำงานของกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากประธานกลุ่ม	1.98	1.47
11	ความร่วมมือจากโรงเรียนและครูภายในกลุ่ม ในการปฏิบัติงาน ตามแผนงานและโครงการของกลุ่ม	2.18	1.41
12	การควบคุมดูแลและติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม	2.09	1.42
13	การประสานงานระหว่างชุมชนกับกลุ่มโรงเรียน	2.11	1.40
14	การควบคุมติดตามการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนจาก สพอ. และ สปจ.	2.41	1.34
15	การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่ม	1.29	1.41
16	การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียน ภายในกลุ่มกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.34	1.57
17.	การรายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน	1.79	1.44
18.	การนำผลของการประเมินโครงการมาปรับปรุงแก้ไข ในการวางแผนของกลุ่มโรงเรียน	2.28	1.43

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	N = 448	
		$\bar{X}$	S
	ข. <u>การพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา</u>		
19	การสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง ครูวิชาการสำนักงาน และหัวหน้าสำนักงาน	3.54	1.68
20	การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน ของคณะกรรมการกลุ่ม	2.19	1.44
21	การฝึกอบรมทางวิชาการให้กับบุคลากรภายในกลุ่ม	2.49	1.44
22	การให้ความรู้และเพิ่มพูนทักษะในการใช้สื่อการสอนแก่ครู ภายในกลุ่ม	2.68	1.33
23	การผลิตและพัฒนาสื่อการสอนของบุคลากรภายในกลุ่ม ให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์	3.07	1.36
24	การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการสอน ของครูตามเจตนารมณ์ ของหลักสูตรปี 2521	2.92	1.32
25	การจัดหาหนังสือสื่อการสอน และวัสดุสนับสนุนของศูนย์ วิชาการกลุ่ม	2.67	1.37
26	การให้ความร่วมมือในการจัดทำข้อทดสอบของกลุ่มโรงเรียน	1.88	1.51
27	การปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยชี้แจงจากการวัดผล ประเมินผลการเรียน	2.15	1.31
28	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมช่วยเหลือสนับสนุนงานวิชาการ ของโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.27	1.37
29	การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของศูนย์บริหาร	2.48	1.44
30	การนิเทศงานวิชาการแก่กลุ่มโรงเรียนของ สปอ. และ สปจ.	2.81	1.33

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	N = 448	
		$\bar{X}$	S
31	การวัดผลประเมินผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งดำเนินการ โดยคณะกรรมการกลุ่ม	2.02	1.45
32	การใช้เครื่องมือ สหทัศนูปกรณ์และการซ่อมบำรุงของกลุ่ม โรงเรียน	2.63	1.40
33	การจัดสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือครูและนักเรียนภายในกลุ่ม	2.67	1.55
34	การบริการห้องสมุดและศูนย์วิชาการแก่บุคลากรภายในกลุ่ม	2.50	1.50
ค. การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา			
35	การให้อ่านจรรยาบรรณการกลุ่มสาขาสอนในการเสนอชื่อครู ภายในกลุ่ม เพื่อพิจารณาความชอบประจำปี	2.69	1.73
36	การจัดประชุมครูภายในกลุ่ม	1.74	1.46
37	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบประจำปี ของบุคลากรภายในกลุ่ม	2.50	1.58
38	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบ ของครูวิชาการ สำนักงาน และหัวหน้าสำนักงาน	3.19	1.58
39	การให้บุคลากรภายในกลุ่มดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับ มอบหมายจากคณะกรรมการกลุ่ม	2.02	1.44
40	การปฏิบัติงานของหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน ในการดำเนินงานเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน	2.31	1.48

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	N = 448	
		$\bar{X}$	S
41	การจัดสำนักงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	2.27	1.51
42	การจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ของ คณะกรรมการกลุ่ม	2.06	1.46
43	การจัดทำเอกสารและหลักฐานของกลุ่มโรงเรียน	1.89	1.41
44	การควบคุมความประพฤติของครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่ม โรงเรียน	1.95	1.43
45	การควบคุมการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.00	1.41
46	การใช้หลักการบริหารในการพิจารณาความชอบประจำปี ของคณะกรรมการกลุ่ม	2.27	1.49
47	การพิจารณาเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาความชอบ ประจำปีของบุคลากรภายในกลุ่ม	2.29	1.48
48	เครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในกลุ่ม	2.26	1.50
49	การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม	2.17	1.47
50	การนำผลการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในกลุ่ม มาพิจารณาตามเกณฑ์การพิจารณาความชอบประจำปี	2.50	1.54
51	การเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน	1.96	1.45
ง. <u>การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา</u>			
52	การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน	2.20	1.46

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	N = 448	
		$\bar{X}$	S
53	การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณให้แก่ โรงเรียนและกลุ่ม	2.07	1.43
54	การกระจายงบประมาณจาก สปอ. ไปให้กลุ่มโรงเรียน ดำเนินการ	2.18	1.39
55	การฝึกอบรมด้านการบริหารงบประมาณของคณะกรรมการกลุ่ม	2.41	1.46
56	การใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกลุ่ม ในการจัดสรรงบประมาณประจำปีให้แก่กลุ่มโรงเรียน	1.97	1.42
57	การบริหารงบประมาณของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	1.88	1.45
58	การควบคุมการใช้เงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน และโครงการของกลุ่มโรงเรียนที่กำหนดไว้	1.80	1.45
59	การตรวจสอบระบบบัญชีและการใช้จ่ายเงินงบประมาณของกลุ่ม โรงเรียน	1.85	1.41
60	การสนับสนุนด้านการเงินของชุมชนเพื่อพัฒนากลุ่มโรงเรียน	2.54	1.59
61	การได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินของกลุ่มโรงเรียน จากมูลนิธิสมาคมหรือหน่วยงานอื่น	2.66	1.75
62	การจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่ม	3.59	1.76
63	การได้งบประมาณไม่ตรงกับความต้องการของกลุ่มโรงเรียน	2.23	1.60
64	การได้งบประมาณต่ำกว่าที่กำหนด	2.91	1.60

จากตาราง 3 ความเห็นของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับ
ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่า
ประเด็นที่มีปัญหามาก คือ การจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่ม
และการสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงานของกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ส่วนประเด็นที่มีปัญหาน้อยในระดับปานกลางคือ การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
พิจารณาความชอบของครูวิชาการสำนักงาน และหัวหน้าสำนักงาน การผลิตและการพัฒนาสื่อ
การสอนของบุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียนให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ ประเด็นอื่น ๆ นั้นมี
ปัญหาน้อยในระดับน้อย และประเด็นที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการกลุ่ม และการจัดประชุมครูภายในกลุ่มโรงเรียน

2. เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา โดยจำแนกตามสภาพที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียนคือ กลุ่มโรงเรียนในเมืองกับกลุ่ม
โรงเรียนในชนบท และจำแนกตามขนาดของกลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก
กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐาน และ
ผลการทดสอบปรากฏดังตาราง 4 - 9

ตาราง 4 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ระหว่างกลุ่มโรงเรียนในเมืองกับกลุ่มโรงเรียนในชนบท

ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ในเมือง			ชนบท			t
	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S	
1. การวางแผนและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	76	1.904	.878	372	2.310	1.008	-3.58
2. การพัฒนางานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	76	2.367	.873	372	2.569	.950	-1.71
3. การรายงานผลการปฏิบัติ งานประจำปีของข้าราชการ ครูและลูกจ้างประจำภายใน กลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	76	2.190	.939	372	2.262	1.050	-.55
4. การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	76	2.093	.924	372	2.348	1.042	-1.99
รวมเฉลี่ย	76	2.138	.903	372	2.372	1.012	-2.13

จากตาราง 4 แสดงว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมืองและชนบท มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทิждารณาเป็นรายค้านพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมืองและชนบทมีปัญหการปฏิบัติงานด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน และด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค้านอื่น ๆ มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยอาจสรุปได้ว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในชนบท มีปัญหาด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนและด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน มากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมือง

ตาราง 5 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ระหว่างกลุ่มโรงเรียนในเมืองกับกลุ่มโรงเรียนในชนบท

ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ในเมือง			ชนบท			t
	N	$\bar{X}$	s	N	$\bar{X}$	s	
1. การวางแผนและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	12	2.069	.506	48	2.435	1.082	-1.71
2. การพัฒนางานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	12	2.369	.175	48	2.657	.961	-1.95
3. การรายงานผลการปฏิบัติ งานประจำปีของข้าราชการ ครูและลูกจ้างประจำภายใน กลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	12	1.794	.311	48	2.142	1.111	-1.89
4. การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	12	1.871	.328	48	2.379	.922	-3.11
รวมเฉลี่ย	12	2.025	.330	48	2.403	1.019	-2.57

จากตาราง 5 แสดงว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมือง และชนบทที่มีขนาดเล็ก มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณาเป็นรายค้านพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมืองและชนบทที่มีขนาดเล็ก มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน และด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค้านอื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยอาจสรุปได้ว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในชนบทที่มีขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน และด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน มากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมือง

ตาราง 6 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง ระหว่างกลุ่มโรงเรียนในเมืองกับกลุ่มโรงเรียน
ในชนบท

ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ในเมือง			ชนบท			t
	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S	
1. การวางแผนและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	40	1.973	.990	220	2.220	1.001	-1.44
2. การพัฒนางานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	40	2.346	.928	220	2.476	.963	-.79
3. การรายงานผลการปฏิบัติ งานประจำปีของข้าราชการ ครูและลูกจ้างประจำภายใน กลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	40	2.301	1.000	220	2.209	1.044	.51
4. การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	40	2.188	.957	220	2.285	1.103	-.52
รวมเฉลี่ย	40	2.202	.968	220	2.297	1.027	-.63

จากตาราง 6 แสดงว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมืองและชนบทที่มีขนาดกลาง มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งโดย ส่วน รวมและรายค้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 7 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ระหว่างกลุ่มโรงเรียนในเมืองกับกลุ่มโรงเรียนในชนบท

ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ในเมือง			ชนบท			t
	N	$\bar{X}$	S	N	$\bar{X}$	S	
1. การวางแผนและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	24	1.708	.816	104	2.443	.977	-3.42
2. การพัฒนางานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	24	2.401	1.004	104	2.723	.900	-1.55
3. การรายงานผลการปฏิบัติ งานประจำปีของข้าราชการ ครูและลูกจ้างประจำภายใน กลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	24	2.203	1.015	104	2.429	1.023	-.98
4. การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	24	2.044	1.066	104	2.468	.954	-1.92
รวมเฉลี่ย	24	2.089	.975	104	2.515	.963	-2.21

จากตาราง 7 แสดงว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมืองและชนบทที่มีขนาดใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทิждารณาเป็นรายค้านพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมืองและชนบทที่มีขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน และด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค้านอื่น ๆ มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยอาจสรุปได้ว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในชนบทที่มีขนาดใหญ่ มีปัญหาด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนและด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนมากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในเมือง

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของกลุ่มโรงเรียน

ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	กลุ่มโรงเรียน ขนาดเล็ก N = 60		กลุ่มโรงเรียน ขนาดกลาง N = 260		กลุ่มโรงเรียน ขนาดใหญ่ N = 128		รวมเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.	$\bar{X}$	S.	$\bar{X}$	S.	$\bar{X}$	S.
1. การวางแผนและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	2.362	1.000	2.182	1.000	2.305	.989	2.283	.996
2. การพัฒนางานวิชาการของ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	2.600	.869	2.456	.957	2.663	.925	2.573	.917
3. การรายงานผลการปฏิบัติ งานประจำปีของข้าราชการ ครูและลูกจ้างประจำภายใน กลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	2.072	1.001	2.223	1.036	2.386	1.021	2.227	1.019
4. การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา	2.278	.859	2.270	1.081	2.368	.986	2.312	.975
รวมเฉลี่ย	2.328	.934	2.282	1.018	2.435	.980	2.348	.976

จากตาราง 8 แสดงว่า ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมีปัญหายู่ง
ยากในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหายู่งยากในระดับน้อยเรียงตามลำดับคือ การจัดสรรงบ
ประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน และการ
รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน

เมื่อพิจารณาตามขนาดของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก
มีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มด้านการพัฒนางานวิชาการของ
กลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหายู่งยากในระดับน้อยเรียงตามลำดับคือ
การวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน
และการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม
อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ การพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน การจัดสรร
งบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน การรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู
และลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน และการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม
ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหายู่งยากใน
ระดับน้อยทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ การจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน การรายงาน
ผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน และการ
วางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของกลุ่มโรงเรียน

ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. การวางแผนและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	741.801	370.900	1.148
	ภายในกลุ่ม	445	143,666.767	322.846	
	รวม	447	144,408.569	-	
2. การพัฒนางานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1,014.346	507.173	2.256
	ภายในกลุ่ม	445	100,028.026	224.782	
	รวม	447	101,042.372	-	
3. การรายงานผลการปฏิบัติ งานประจำปีของ ข้าราชการครูและลูกจ้าง ประจำภายในกลุ่ม โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1,290.654	645.327	2.107
	ภายในกลุ่ม	445	136,232.336	306.140	
	รวม	447	137,522.991	-	
4. การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีของกลุ่ม โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	210.918	105.459	.591
	ภายในกลุ่ม	445	79,409.704	178.448	
	รวม	447	79,620.622	-	

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ปัญหาการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาดต่างกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 445 447	8,274 1,412,261.545 1,420,540.141	4,139.297 3,173.621	1.304

จากตาราง 9 แสดงว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน ทั้งโดยส่วนรวมและรายค่าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามความเห็นของคณะกรรมการกลุ่ม ทั้งรายละเอียดในตาราง 10

ตาราง 10 แนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

ข้อ	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1.1	1. <u>ด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา</u> ควรจัดอบรมคณะกรรมการกลุ่มเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา กลุ่มโรงเรียน	228	50.89

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
1.2	ควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนโดย สปอ. และ สปจ. ทุกภาคเรียน	227	50.66
1.3	ควรตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดเป้าหมายและนโยบายของกลุ่มโรงเรียน	226	50.44
1.4	ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนพัฒนาของกลุ่มโรงเรียน	222	49.55
1.5	ควรจัดให้มีวิทยุสื่อสารประจำกลุ่มโรงเรียน	216	48.21
1.6	ควรจัดระบบข้อมูลทั้งของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนให้เป็นระบบเดียวกัน	212	47.32
1.7	ควรมีการติดตามควบคุมการปฏิบัติงานตามโครงการของกลุ่มโดยคณะกรรมการกลุ่ม	210	46.87
1.8	ควรมีการประชุมครูทุกคนภายในกลุ่มโรงเรียนภาคเรียนละ 2 ครั้ง	207	46.20
1.9	ควรมีการประชาสัมพันธ์งานของกลุ่มโรงเรียนโดยคณะกรรมการกลุ่ม	206	45.98
1.10	ควรมีการวิเคราะห์แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป	203	45.31
1.11	ควรจัดให้มีปฏิทินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม	198	44.19
1.12	ควรมีการประสานงานกับชุมชน โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียน	194	43.30

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
2. <u>ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา</u>			
2.1	ควรถ้าหนดให้ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงานเป็นตำแหน่งโดยเฉพาะ ปฏิบัติงานในสำนักงานกลุ่มเพียงแห่งเดียวเท่านั้น	286	63.83
2.2	ควรผลิตสื่อการสอนให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ โดยความร่วมมือจากครูภายในกลุ่ม	258	57.58
2.3	ควรออกนิเทศงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนทุกภาคเรียน โดยศึกษานิเทศก์อำเภอ	248	55.35
2.4	ควรนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บริหารโรงเรียน	239	53.34
2.5	ควรมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการผลิตสื่อการสอนให้แก่ครูภายในกลุ่ม	236	52.67
2.6	ควรจัดให้มีห้องสมุดในโรงเรียนประถมศึกษา และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ	233	52.00
2.7	ควรร่วมมือกันจัดทำข้อทดสอบของกลุ่มโรงเรียน และพัฒนาเป็นธนาคารข้อสอบ	227	50.66
2.8	ควรจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการให้แก่ครูทุกคนภายในกลุ่มโรงเรียน	225	50.22
2.9	ควรขอความร่วมมือจากมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนงานของกลุ่มโรงเรียน	219	48.88
2.10	ควรมีโครงการและแผนงานของกลุ่มโรงเรียนในด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่ม	214	47.76

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
2.11	ควรมีการบันทึกการนิเทศงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการกลุ่ม	213	47.54
	3. <u>ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา</u>		
3.1	ควรแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบประจำปี ของหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน	255	56.91
3.2	ควรให้กรรมการกลุ่มสายผู้สอนมีสิทธิเสนอชื่อครูภายในกลุ่ม เพื่อพิจารณาความชอบประจำปี	243	54.24
3.3	ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบของครู	219	48.88
3.4	ควรมีการบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ครูผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ วิชาการกลุ่ม และสำนักงานกลุ่ม	200	44.64
3.5	ควรให้ครูสายผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาความชอบ ของข้าราชการครู ในระดับกลุ่มโรงเรียน	183	40.84
	4. <u>ด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา</u>		
4.1	ควรจัดสรรงบประมาณเร่งด่วน เพื่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่ม ให้เป็นเอกเทศด้าว	274	61.16
4.2	ควรจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาโดยรวดเร็ว และสามารถดำเนินการได้เมื่อ เริ่มต้นปีการศึกษา	199	44.41

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
4.3	ควรมีการประชาสัมพันธ์ด้านทุนการศึกษา เพื่อให้สถาบันเอกชนได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือพัฒนาการศึกษาในระดับประถมศึกษา	189	42.18
4.4	ควรมีการประสานงานกับสภาตำบล เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนากลุ่มโรงเรียน	187	41.74
4.5	ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณให้แก่ โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา	187	41.74

จากตาราง 10 แสดงว่า แนวทางแก้ไขปัญหามุ่งปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวางแผน และโครงการของกลุ่มโรงเรียน กระทำโดยควรจัดให้มีการอบรมคณะกรรมการกลุ่มเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาโรงเรียน มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกภาคเรียน และควรตั้งคณะทำงานของกลุ่มโรงเรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายนโยบายในการพัฒนาโรงเรียน ส่วนด้านการพัฒนาวิชาการของกลุ่มโรงเรียนกระทำโดยควรมีการกำหนดตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงานเป็นตำแหน่งเฉพาะ โดยให้ปฏิบัติงานในสำนักงานกลุ่มเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ควรจัดให้มีการผลิตสื่อการสอนให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ โดยความร่วมมือของครูภายในกลุ่ม มีการนิเทศงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษานิเทศก์อำเภอ มีการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนโดยผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ควรมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการผลิตสื่อการสอนให้แก่ครูภายในกลุ่ม ควรจัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการร่วมมือกัน

จัดทำข้อทดสอบของกลุ่มโรงเรียนและพัฒนาเป็นธนาคารข้อสอบ และควรจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการให้แก่ครูทุกคนภายในกลุ่มโรงเรียน ในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน กระทำโดย ควรจัดให้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบของหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน ควรให้กรรมการกลุ่มสายผู้สอนมีสิทธิเสนอชื่อครูภายในกลุ่มเพื่อพิจารณาความชอบประจำปี สำหรับงานการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน กระทำโดยควรมีการจัดสรรงบประมาณเร่งด่วน เพื่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่มให้เป็นเอกเทศถาวร

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อ เปรียบ เทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามสภาพที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียนและขนาดของกลุ่มโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาหาแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2532 จำนวน 112 กลุ่มโรงเรียน แบ่งออกเป็น ประธานกลุ่ม 112 คน หัวหน้าสำนักงาน 112 คน กรรมการกลุ่ม 112 คน ครูวิชาการกลุ่ม 112 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน

จำนวน 18 ข้อ ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน จำนวน 16 ข้อ ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน จำนวน 17 ข้อ และด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน จำนวน 13 ข้อ รวมทั้งสิ้น 64 ข้อ ในแต่ละข้อคำถามมีช่องว่างสำหรับผู้ตอบคำถาม ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทุกข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบได้เสนอแนวคิด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ ให้ออกหนังสือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พร้อมกับส่งแบบสอบถามไปยังอำเภอต่าง ๆ ทุกอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอจะออกหนังสือขอความร่วมมือและส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการกลุ่ม เพื่อให้ตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืนยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผู้วิจัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการกลุ่ม เพื่อให้ตอบแบบสอบถามทุกฉบับ ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 484 ชุด ได้รับคืน 451 ชุด คัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 448 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.56

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่ม โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม จำแนกตามสภาพที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มโรงเรียนในเมืองและกลุ่มโรงเรียนในชนบท โดยใช้การทดสอบที่ t-test และเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม

จำแนกตามขนาดของกลุ่มโรงเรียน คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

3. แนวทางพัฒนา การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา โดยหาความดีจากข้อ เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ตามความคิดเห็นของประชาชน กลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน กรรมการกลุ่ม และครูวิชาการกลุ่ม

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามระเบียบ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยส่วนรวมมีปัญหายู่ในระดับน้อย พิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน และด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหายู่ในระดับน้อย

2. ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมืองและชนบท มีปัญหาแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่กลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ในชนบทมีปัญหากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม มากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่กลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ในเมือง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน และด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในชนบท มีปัญหามากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในเมือง

3. กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาด แตกต่างกัน คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหากับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ควรจัดดำเนินการดังนี้

4.1 ด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ดำเนินการโดยจัดให้มีการอบรมคณะกรรมการกลุ่ม เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาของกลุ่มโรงเรียน มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกภาคเรียน และควรตั้งคณะทำงานของกลุ่มโรงเรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายนโยบายในการพัฒนาของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4.2 ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาควรดำเนินการโดยกำหนดตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงานเป็นตำแหน่งเฉพาะ ให้ปฏิบัติงานในสำนักงานกลุ่มเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ควรจัดให้มีการผลิตสื่อการสอนให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ โดยความร่วมมือของครูภายในกลุ่ม มีการนิเทศงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน โดยศึกษานิเทศก์อำเภอ สนับสนุนการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และควรจัดห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.3 ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ควรดำเนินการโดยมีการแก้ไขหลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาความชอบประจำปี ของหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน ควรให้กรรมการกลุ่มสายผู้สอน ได้มีสิทธิ์เสนอชื่อครูภายในกลุ่มเพื่อพิจารณาความชอบประจำปี

4.4 ด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ควรดำเนินการโดยจัดสรรงบประมาณเร่งด่วน เพื่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่มโรงเรียนให้เป็นเอกเทศถาวร และควรจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาและกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ให้รวดเร็วสามารถดำเนินการได้เมื่อเริ่มต้นปีการศึกษา

การอภิปรายผล

เมื่อปลายปีพุทธศักราช 2523 ได้มีการโอนการศึกษาในระดับประถมศึกษาจากกระทรวงมหาดไทย ไปสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารและการดำเนินงานในโรงเรียนประถมศึกษาเกือบทั้งหมดของชาติ ซึ่งมีแนวคิดใหม่ในการบริหาร โดยรูปแบบองค์กรคณะบุคคล ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับจังหวัด

ระดับอำเภอ จนถึงระดับกลุ่มโรงเรียน ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาแม้ว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะได้มีการพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้าไปแล้วก็ตาม แต่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของการประถมศึกษา และประสิทธิผลของการดำเนินงานในองค์กรระดับต่าง ๆ และอีกปัญหานึ่งที่เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งมีความสำคัญและเป็นที่มาของงานวิจัยนี้คือการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ยังปฏิบัติงานของตนไม่ได้ตามความคาดหวังของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ระบบกลุ่มโรงเรียนในฐานะที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ).

2531 : 3) ซึ่งเป็นผู้นำนโยบายทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผล ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษา อันเป็นแนวนโยบายที่สำคัญอันหนึ่งของชาติ จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้า ปัญหาและแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 เพื่อให้ทราบปัญหาและหาแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม และเชื่อว่า จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการประถมศึกษาโดยส่วนรวมด้วย ผลของการศึกษาค้นคว้าอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยส่วนรวมพบว่า มีปัญหายูอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปี พ.ศ. 2528 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 12) ได้จัดให้มีโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยในปี พ.ศ. 2529 ได้จัดให้มีการอบรมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ ภารกิจ กระบวนการบริหาร แนวคิดทฤษฎีการบริหาร และคุณธรรมสำหรับผู้บริหาร โดยใช้เอกสารชุดฝึกอบรม ซึ่งใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานได้อีกด้วย จำนวน 20 เล่ม มีความมุ่งหวังให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และในปีพ.ศ. 2530 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 9 - 12) ได้จัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้เอกสารชุดฝึกอบรมจำนวน 21 เล่ม ซึ่งใช้ประโยชน์ทั้งเป็นเอกสารฝึกอบรมและคู่มือในการ

ปฏิบัติงานด้วย บุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรมคือ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาใน
ตำแหน่งต่าง ๆ กล่าวคือ ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน ครูวิชาการสำนักงาน กรรมการกลุ่ม
และครูวิชาการกลุ่ม เพื่อให้บุคลากรกลุ่มดังกล่าว มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เทคนิค
ต่าง ๆ และทำงานเป็นกลุ่ม จากการฝึกอบรมทั้งสองโครงการดังกล่าว ทำให้คณะกรรมการ
กลุ่มบริหารงานได้ดียิ่งขึ้น และได้รับความร่วมมือจากครูภายในกลุ่ม ตามระเบียบว่าด้วยกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ได้กำหนดให้คณะกรรมการกลุ่มอยู่ในตำแหน่งคราวละ
4 ปี ซึ่งแตกต่างจากระเบียบเดิม ปี พ.ศ. 2523 ที่ให้คณะกรรมการกลุ่มอยู่ในตำแหน่งคราวละ
2 ปี การที่คณะกรรมการกลุ่มอยู่ในตำแหน่งเป็นเวลานานถึง 4 ปี ทำให้เข้าใจระบบงานของ
กลุ่มโรงเรียน และสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหามากขึ้น ดังนั้นจึงทำให้การปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการกลุ่มในภาวะปัจจุบันนี้มีปัญหาน้อย ที่มีปัญหายู้งานนั้นเพราะคณะกรรมการกลุ่ม
บางท่านได้เข้ามาแทนกรรมการกลุ่ม ที่ย้ายไปอยู่กลุ่มโรงเรียนอื่น และกรรมการกลุ่มที่เข้ามา
แทนตำแหน่งที่ว่างดังกล่าว ยังไม่ผ่านการอบรมจึงไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน ทำให้มีปัญหา
ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ยู้งาน

เมื่อพิจารณาปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
เป็นรายด้านและรายกลุ่มพบว่า คณะกรรมการกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน โดยมีความเห็นว่า
ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน มีปัญหายู้งานในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ มี
ปัญหายู้งานในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากมาจากบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีการอบรม
ทางวิชาการน้อย ขาดการนิเทศงานวิชาการจากศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนไม่
สามารถนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพราะผู้บริหารมี
เวลาจำกัด ส่วนใหญ่จะเดินทางไปติดต่อกับราชการ และเข้าร่วมประชุมในระดับต่าง ๆ โรงเรียน
ประถมศึกษาส่วนใหญ่ขาดแคลนสื่อการสอน และการจัดห้องสมุดเพื่อสนับสนุนงานวิชาการจัดได้
น้อยมาก ดังนั้นจึงทำให้การพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหามากกว่า
ด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กมล ศิริบริรักษ์ (2525 : 80) ที่ทำการวิจัยเรื่อง
ปัญหาการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดชัยนาท
มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน และวีระ เส้าโกมล (2527 : 6)

ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ให้เห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มี 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนางานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านผู้บริหารโรงเรียน และด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของปัญหาการบริหารงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เป็นรายข้อพบว่า ประเด็นที่มีปัญหามากคือ การจัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่ม และการสรรหาบุคคลเข้าสู่งานตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน การที่คณะกรรมการกลุ่มมีปัญหาเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่มนั้น อาจเป็นเพราะตามระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ได้กำหนดให้มีสำนักงานกลุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่มและห้องสมุดกลุ่ม เริ่มแรกคณะกรรมการกลุ่มได้ขอใช้อาคารเรียนของโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งภายในกลุ่ม เป็นที่ตั้งสำนักงานกลุ่มชั่วคราว ทำให้ห้องเรียนของโรงเรียนที่ตั้งสำนักงานกลุ่มลดลง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้สนับสนุนให้มีศูนย์วิชาการกลุ่ม และห้องสมุดกลุ่มรวมอยู่ในสำนักงานกลุ่มโรงเรียนด้วย จึงจำเป็นต้องมีอาคารเป็นเอกเทศ มีห้องปฏิบัติงานต่าง ๆ พร้อม เพื่อจัดให้เป็นสัดส่วน ตลอดจนการเก็บทรัพย์สินของทางราชการที่มีจำนวนมาก รวมทั้งการรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินเหล่านั้นด้วย ดังนั้น คณะกรรมการกลุ่มจึงมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการเป็นเอกเทศอาคาร เพื่อใช้ประโยชน์ดังกล่าวข้างต้น และเป็นการลดปัญหาการใช้ห้องเรียนอาคารเป็นที่ตั้งสำนักงานของโรงเรียนที่ตั้งสำนักงานกลุ่มเดิมอีกด้วย ซึ่งงบประมาณในการก่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่ม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีใต้นำมาพิจารณาและจัดสรรให้ ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนประถมศึกษานั้นว่ามีปัญหาตลอดมา ดังมีผลงานวิจัยของหลายท่านได้ค้นพบและเสนอแนะไว้ เช่น กมล สิริบริรักษ์ (2525 : 82) พบว่า ปัญหาของกลุ่มโรงเรียนที่สำคัญ และควรแก้ไข คือ ปัญหาในการจัดสรรงบประมาณให้แก่กลุ่มโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมพร สุขเกษม (2526 : ๑) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหามากที่สุดคือ การขาดงบประมาณสนับสนุน และ สมชาย บินสุต (2526 : 139) พบว่า ปัญหาของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาคือ การขาดแคลนงบประมาณ ในการดำเนินงานทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชลิตา ศรีทอง

(2531 : 104) ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่และปัญหาของครูวิชาการกลุ่ม 1 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่ม 1 โรงเรียนคือ การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และมีปัญหาเกี่ยวกับการไต่ถามงบประมาณน้อย ส่วนประเด็นที่มีปัญหามากเกี่ยวกับการสรรหานักสอน เข้าสู่ตำแหน่งครูวิชาการสำนักงาน และหัวหน้าสำนักงานนั้น อาจเป็นเพราะบุคลากรในตำแหน่งดังกล่าวไม่มีการบรรจุใหม่ คงใช้การยืมตัวจากข้าราชการครูของโรงเรียนเข้าปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานกลุ่ม ซึ่งครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงานจะต้องมีเวลาทำการสอนในโรงเรียนเดิมอีกด้วย อีกประการหนึ่งผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มจะไม่ยินยอมและอนุญาต ให้ครูที่มีความรู้ความสามารถมีผลงานดี เกินไปทำงานที่สำนักงานกลุ่ม ส่วนมากจะไต่ถามครูที่โรงเรียนไม่ต้องการไปทำงานยังสำนักงานกลุ่ม จึงทำให้บุคลากรที่ทำงานในสำนักงานกลุ่มในตำแหน่งต่าง ๆ ดังกล่าว ไต่ถามครูที่คอยความรู้ความสามารถและไม่เป็นที่ยอมรับของครูภายในกลุ่ม ในแง่การปฏิบัติงานของบุคลากรดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่จะเกิดทางจากหน่วยงานที่ทำการสอนเป็นระยะทางไกลหลายกิโลเมตร ก่อให้เกิดความลำบากในการมาปฏิบัติราชการที่สำนักงานกลุ่ม อีกด้านหนึ่งคือ การพิจารณาความชอบ ของครูผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน ยังรวมอยู่ในโควตาของโรงเรียนเดิม ซึ่งทำให้บุคลากรเหล่านี้ไม่ค่อยได้รับการพิจารณาความชอบในกรณีพิเศษ ดังนั้นจึงทำให้การสรรหานักสอนเข้าสู่ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงานมีปัญหามาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประยอม คุณารักษ์ และอาพน ศรีชัย (2529 : 108) ที่พบว่า โครงสร้างของกลุ่มโรงเรียน เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการรวมกลุ่ม และทรัพยากรที่มีของกลุ่มโรงเรียน จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการกลุ่ม ก่อให้เกิดประสิทธิผลของกลุ่มโรงเรียนได้โดยตรง

สำหรับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม 1 โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางคือ การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบประจำปีของครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงาน การผลิตและการพัฒนาสื่อการสอนของบุคลากรภายในกลุ่มให้ครบทุกกลุ่มประสิทธิภาพ ส่วนประเด็นอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย การที่มีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาความชอบประจำปีของครูวิชาการสำนักงาน และหัวหน้าสำนักงานนั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการคือ ข้าราชการในตำแหน่งดังกล่าวยังใช้หลักเกณฑ์และวิธีการ

พิจารณาความชอบเหมือนข้าราชการครูภายในกลุ่ม และยังรวมไว้ด้วยในโรงเรียนเดิมด้วย ซึ่งการพิจารณาก็คงกล่าวไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เพราะข้าราชการที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานกลุ่ม ลักษณะของงานได้เปลี่ยนไป เวลาทำการสอนก็น้อยกว่าครูทั่วไป จึงนำผลงานมาเปรียบเทียบกันไม่ได้ การพิจารณาความชอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ทำให้ครูปฏิบัติงานในสำนักงานกลุ่ม ทั้งในตำแหน่งครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงาน ไม่เคยได้รับการพิจารณาความชอบเป็นกรณีพิเศษ ในแง่ของผู้มีอำนาจในการพิจารณาความชอบของผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งครูวิชาการสำนักงาน และหัวหน้าสำนักงาน ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนเดิม ทำให้ไม่สามารถควบคุมการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติงานในสำนักงานกลุ่มได้อย่างเข้มงวด ทั้งในแง่ของลักษณะงานที่ปฏิบัติในสำนักงานกลุ่ม และผู้มีอำนาจในการพิจารณาความชอบ ทำให้ครูปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน ได้รับการพิจารณาความชอบเป็นกรณีพิเศษน้อยมาก เมื่อเทียบกับครูอื่น ๆ ในโรงเรียน ทำให้ท้อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน พันธ์ หันนาคินทร์ (2526 : 4) กล่าวว่างานขององค์กรจะดำเนินไปได้ก็เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของคน การให้ขวัญกำลังใจของคนปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และงานขององค์กรนั้นย่อมได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อนึ่ง ภิญโญ สาร (2517 : 9) ได้สรุปขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลไว้ 4 หมวดคือ การให้โทษซึ่งบุคคล การบำรุงรักษา การพัฒนา และการให้พ้นจากงาน ดังนั้นการพิจารณาความดีความชอบของบุคคลตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์กร จึงเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจเป็นการพัฒนาบุคลากรอีกด้านหนึ่ง และส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จขององค์กรด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวรรณ นรศักดิ์ (2524 : 65) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของครู วิชา การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานบุคคลด้านการบำรุงรักษาและด้านการพัฒนาบุคคล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังนั้นการที่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ให้ความสนใจในการพิจารณาความชอบของครูในตำแหน่งต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียนจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปตามสภาพการณ์ปัจจุบัน

สำหรับประเด็นปัญหาการผลักดันการสอนของบุคลากรภายในกลุ่มให้ครบทุกกลุ่ม ประเด็นการนั้น อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากการผลักดันการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่ม จะผลักดันเฉพาะสื่อต้นแบบเท่านั้น ฉะนั้นโรงเรียนภายในกลุ่มจะต้องร่วมมือกันทั้งคณาบุคลากรและ

งบประมาณ นิสิตสื่อในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้และให้เพียงพอกับโรงเรียนของตน การดำเนินการดังกล่าวนี้เป็นไปได้ยาก เพราะโรงเรียนประถมศึกษาได้รับงบประมาณจำกัด โดยได้รับค่าวัสดุการศึกษาหัวละ 50 บาทต่อปี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. 2532 : 42) ซึ่งใช้ดำเนินการทั้งวัสดุสอบ วัสดุฝึก และวัสดุสอน ส่วนงบประมาณอื่น ๆ ที่ได้รับก็ไม่เพียงพอในการผลิตสื่อให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ ดังนั้นโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบันจึงขาดแคลนสื่อการสอนมาก อีกประการหนึ่งเกี่ยวกับการผลิตสื่อขึ้นใช้เองนั้น บุคลากรของกลุ่มโรงเรียนไม่ค่อยได้กับการขบ รวมในด้านการผลิตสื่อ จึงขาดทั้งความรู้ความสามารถ และงบประมาณในการผลิตสื่อการสอน สำหรับการยืมสื่อจากศูนย์วิชาการเป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะโรงเรียนในชนบทส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลจากศูนย์วิชาการกลุ่ม และครูยืมสื่อการสอนจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหายหรือชำรุด ในกรณีที่ยืมสื่อเหล่านั้นไปใช้ที่โรงเรียน ดังนั้นจึงทำให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน มีปัญหาในการผลิตสื่อให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรทัย ทฤษฏินานนท์ (2530 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูมีความยุ่งยากในการใช้บริการยืมสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่ม และประวิทย์ อัคร์โสภณ (2524 : 111) ที่พบว่า งบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนให้แก่ครูไม่เพียงพอ จึงเกิดปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อการสอนในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนในเมืองและชนบท มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มโรงเรียนในชนบท มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน และการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน มากกว่ากลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในเมือง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะตามระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 นั้น การรวมกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ปักเกณฑ์สภาพทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งและรวมกลุ่มโรงเรียน ดังนั้นจึงทำให้กลุ่มโรงเรียนทั้งอยู่ในพื้นที่แตกต่างกันคือ กลุ่มโรงเรียนในเมือง และกลุ่มโรงเรียนในชนบท นอกจากนั้นขนาดของกลุ่มโรงเรียนก็แตกต่างกันด้วย กล่าวคือ มีกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวน 5 - 6 โรงเรียน) กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง (จำนวน 7 - 8 โรงเรียน) และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวน 9 - 10 โรงเรียน) สำหรับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนจะมีจำนวนตั้งแต่ 9 - 15 คน นอกนั้นเป็นตำแหน่งอื่น ๆ ตามโครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จากการรวมกลุ่มโรงเรียนนี้เอง

ทำให้กลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ในเมืองเอื้อประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานตามหน้าที่มากกว่ากลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท เพราะเหตุว่ามีปัจจัยความพร้อมหลายประการ ทั้งสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น ความสะดวกในการคมนาคม สาธารณูปการ สภาพแวดล้อม ตลอดจนหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่อยู่ในเมือง สูงกว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ในชนบท ทั้งนี้จึงส่งผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม และทำให้กลุ่มโรงเรียนในชนบททุกขนาด ทั้งเล็ก กลาง ใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่มากกว่ากลุ่มโรงเรียนในเมืองทุกขนาด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โคลปรา (Chopra, 1967 : 359 - 361) ที่พบว่า อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้ผู้ปกครองนักเรียนในเมืองที่มีอาชีพดีกว่าในชนบท จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในเมืองด้วย และผลงานวิจัยของ เพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง (2522 : 7) ที่พบว่า สถานภาพทางอาชีพของผู้ปกครองเป็นดัชนีสำคัญบ่งบอกสถานภาพทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้กลุ่มโรงเรียนในชนบท จึงมีปัญหายุ่งยากในการปฏิบัติงานหลายด้าน มากกว่ากลุ่มโรงเรียนในเมือง และประกอบ คุณาภิรักษ์ และอาพน ศรีนัยชัย (2529 : 113) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบองค์กรและการจัดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนในตำบลปัจจัยในการทำงาน ประกอบด้วย การรวมกลุ่ม ซึ่งหมายถึงขนาดของกลุ่ม การมีทักษะอย่างเพียงพอ ความหลากหลาย การครององค์กรและงาน พฤติกรรมของภาระงาน และโครงสร้างขององค์กร จะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของกลุ่มโรงเรียน ฉะนั้นกลุ่มโรงเรียนในชนบทที่มีสถานภาพค่อนกว่ากลุ่มโรงเรียนในเมืองหลายด้าน จึงมีปัญหาย่อยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่ากลุ่มโรงเรียนในเมือง

สำหรับการที่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในชนบท มีปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม มากกว่ากลุ่มโรงเรียนในเมือง ด้านการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน และด้านการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะการวางแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน ต้องอาศัยปัจจัยในการทำงานหลายประการ ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ บุคลากร การเงิน การจัดการ และข้อมูลอื่น ๆ ปัจจัยดังกล่าวถ้าขาดหรือบกพร่องในด้านหนึ่งใดแล้ว จะทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน แผนและโครงการก็ไม่ประสบผลสำเร็จ

โดยเฉพาอย่างยิ่งแล้วบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา ราชการฝึกอบรมด้านการวางแผน ทำให้บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์ในการวางแผน ปัจจัยด้านบุคลากรนั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด จะทำให้กระทบต่อการปฏิบัติงาน (กิตติมา ปรีतिकุล. 2529 : 119)

สำหรับกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในชนบท ปัจจัยในการบริหารงานนั้นน้อยกว่ากลุ่มโรงเรียนในเมือง จึงทำให้การปฏิบัติงานในด้านการวางแผน มีปัญหามากกว่ากลุ่มโรงเรียนในเมือง ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนนั้น กลุ่มโรงเรียนในชนบทมีปัญหามากกว่ากลุ่มโรงเรียนในเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษา จัดสรรให้ตามจำนวนนักเรียนหัวละ 50 บาทต่อปี และจัดสรรให้ตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดเล็ก จะได้รับงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่และพัฒนาการศึกษา เมื่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน มักไม่ได้รับความช่วยเหลือ เพราะผู้ปกครองนักเรียนในชนบทยากจนอยู่แล้ว ต่างจากกลุ่มโรงเรียนในเมืองที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีเศรษฐกิจดี แม้ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ ก็ยังอาศัยความช่วยเหลือด้านการเงินจากผู้ปกครองนักเรียนได้ อีกประการหนึ่งกลุ่มโรงเรียนในเมือง อยู่ใกล้กับหน่วยงานสถานที่ราชการของรัฐ กลุ่มโรงเรียนในเมืองจึงสามารถขอความร่วมมือด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ บุคลากร และการเงิน จากหน่วยงานดังกล่าวได้อีกด้วย จึงทำให้กลุ่มโรงเรียนในเมืองมีปัญหาน้อยกว่ากลุ่มโรงเรียนในชนบท ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวิทย์ มูลคำ (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า กลุ่มโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติงานมากที่สุดคือการที่บุคลากรภายในกลุ่มให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานน้อย ปัญหารองลงมาคือ งบประมาณ ค่าเดินทางไม่เพียงพอ และขาดการประสานงาน และวันชัย พงษ์ (2531 : 85) พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานในสำนักงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาคือ การขาดแคลนงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน ที่ตั้งสำนักงานกลุ่มคับแคบไม่เพียงพอ บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3. กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะระบบกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษานั้น ได้มีพัฒนาการมาเป็นเวลานานพอสมควร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493 ได้กำหนดเป็นระเบียบไว้ชัดเจน ในปี พ.ศ. 2523 และได้พัฒนามาตามลำดับจนครั้งสุดท้ายเมื่อ ปี พ.ศ. 2529 ได้ปรับปรุง

โครงสร้าง การจัดองค์กร การบริหาร อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณ
 ทั้งนี้จึงทำให้กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาโดยคณะกรรมการกลุ่ม ทั้งกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก
 กลาง และใหญ่ ปฏิบัติงานอยู่ในระเบียบขอบข่ายหน้าที่อย่างเดียวกัน จึงทำให้การปฏิบัติงาน
 ในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านการพัฒนาทางสังคมนั้น จะเห็นได้ว่าการขยาย
 ศักยภาพรวดเร็ว เช่นในชนบทมีไฟฟ้าใช้เกือบทุกหมู่บ้าน ประชาชนมี โทรศัพท์และเครื่องมือ
 สื่อสารอื่น ๆ มากมาย การคมนาคมสะดวกยิ่งขึ้น จึงทำให้สภาพของกลุ่มโรงเรียนมีความ
 ใกล้เคียงกันทุกด้าน อีกประการหนึ่งในด้านบุคลากรของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีจำนวน
 ใกล้เคียงกันทุกด้าน คือ มีประธานกลุ่ม 1 คน หัวหน้าสำนักงาน 1 คน ครูวิชาการสำนักงาน
 2 คน ครูวิชาการกลุ่ม 6 คน ที่แตกต่างกันบ้างเล็กน้อยคือจำนวนคณะกรรมการกลุ่ม ในกลุ่ม
 โรงเรียนขนาดเล็ก จะมีกรรมการ 9 คน และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีจำนวน 15 คน
 ฉะนั้นจะเห็นได้ชัดเจนว่า จำนวนคณะกรรมการกลุ่มและบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
 มีจำนวนใกล้เคียงกัน ในด้านประสิทธิภาพ คุณภาพ และความสามารถของผู้บริหารในโรงเรียน
 ประศึกษานั้นไม่แตกต่างกัน เพราะในปัจจุบันการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนเป็นครูใหญ่
 อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน จะต้องผ่านการสอบและเข้ารับการอบรม ตามหลักเกณฑ์
 และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด และรับเฉพาะบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการ
 ข้าราชการครูกำหนดเท่านั้น ทั้งนี้จึงทำให้คุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีคุณภาพ
 และมาตรฐานใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ เปรมสุข (2524 : 87)
 พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางวิชาชีพต่างกัน ค่าเป็นการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน และ
 ผลงานวิจัยของ สุวิทย์ พรหมตา (2528 : 113) พบว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพในการบริหาร
 แตกต่างกัน มีการบริหารงานไม่แตกต่างกัน ในแง่คุณวุฒิของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีบทบาทสำคัญ
 ในการพัฒนาการศึกษานั้น จากผลงานวิจัยของประกอบ คุณารักษ์ และอำพน ศรีณชัย
 (2529 : 103) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีร้อยละ 60
 จากเหตุผลดังกล่าวทั้งในแง่ของระเบียบกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โครงสร้าง การกิจ คุณภาพ
 คุณวุฒิของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความใกล้เคียงกัน ฉะนั้นจึงทำให้การปฏิบัติงานของ
 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
 ไม่แตกต่างกัน

ข้อ เสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อ เสนอแนะต่อหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ควรกำหนดให้ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เป็นตำแหน่งที่ศึกษาจากโรงเรียน กำหนดให้มีภารกิจในสำนักงานกลุ่มเท่านั้น การได้มาของตำแหน่งดังกล่าวควรได้มาโดยวิธีการเลือกตั้ง การพิจารณาความชอบของตำแหน่งดังกล่าว ควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบ แตกต่างจากข้าราชการครูโดยทั่วไป เพื่อให้เหมาะสมกับภารกิจที่ปฏิบัติ
2. ควรมีการปรับปรุงวิธีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนใหม่ เพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ย่อมมีภารกิจในการปฏิบัติ เช่นเดียวกัน จึงควรแบ่งงบประมาณออกเป็น 2 ลักษณะคือ ในลักษณะของการบริหารงานโดยทั่วไป และลักษณะการพัฒนาทางวิชาการ จะทำให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณยิ่งขึ้น
3. ควรจัดให้มีการประชุม อบรม หรือการสัมมนาทางวิชาการให้แก่บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาทุกปี ข้าราชการครูในระดับประถมศึกษาทุกคนควรได้รับการอบรมอย่างน้อยคนละ 10 วันต่อปีการศึกษา
4. ควรมีการปรับปรุงหลัก เกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบของข้าราชการครู เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินผลงานที่เป็นธรรม ตลอดจนการจัดสรรโควตาให้แก่บุคลากรกลุ่มต่าง ๆ ทุกระดับ
5. ควรมีการตรวจสอบควบคุมผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน โดยผู้บริหารในระดับจังหวัดหรืออำเภอทุกภาคเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

ข้อ เสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและ การพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดอื่น หรือในเขตการศึกษาอื่น
2. ควรมีการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู ศึกษานิเทศก์อำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
เพื่อนำผลงานวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

מנהל המבחן

บรรณานุกรม

- กมล ศิริบรรณ. ปัญหาการบริหารงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยนาท. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2525. อักสำเนา.
- การประถมศึกษาจังหวัดอุตรธานี, สำนักงาน. การพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาจังหวัดอุตรธานี. ม.ป.ท., 2530. อักสำเนา.
- _____. เอกสารฝ่ายการเงินและพัสดุ. ม.ป.ท., 2532. อักสำเนา.
- กิตติมา ปรีดีศิลป. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนาคารพิมพ์, 2529.
- _____. ทฤษฎีบริหารองค์การ. (เอกสารการสอน) กรุงเทพฯ : 2524.
- กิตติศักดิ์ เปรมสุข. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2524. อักสำเนา.
- กุล นิลแพทย์. บทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2528. อักสำเนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกลุ่มโรงเรียน เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทอรามบุญ (ประเทศไทย) จำกัด, 2530.
- _____. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทอรามบุญ (ประเทศไทย) จำกัด, 2530.
- _____. คู่มือนักบริหารการประถมศึกษาจังหวัด. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2525.
- _____. โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2528.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เครื่องมือวัดติดตามการปฏิบัติงานกลุ่ม

โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2531.

. ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
พ.ศ. 2529. กรุงเทพฯ : กุรุสภา, 2529.

. สถิติการประถมศึกษา 2530. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531.

. หลักการบริหารประสิทธิภาพประสิทธิผลของกลุ่มโรงเรียน เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทอร่ามบุญ (ประเทศไทย)
จำกัด, 2530.

จำนงค์ บุญชู. องค์การและการบริหาร. เชียงใหม่ : ศูนย์ส่งเสริมตำราและเอกสาร
วิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.

เฉลิม แสงสุวรรณ. การศึกษาคำเนียงงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528. อักสำเนา.

ชลิตา ศรีทอง. การปฏิบัติหน้าที่และปัญหาของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อักสำเนา.

เท็ม เข้มเสมอ. การบริหารการประถมศึกษาและคณะกรรมการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อักษรสมัย, 2524.

เทพนม เมืองแมน และสรวง สุวรรณ. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2529.

ชงชัย สันติวงษ์. หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

นัยนา ทองคี. กระบวนการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อักสำเนา.

ประกอบ คุณารักษ์ และอำพน ศรีนัยชัย. การพัฒนารูปแบบองค์กรและการจัดกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สุกจิตออฟเซต, 2529.

ประพัฒน์ จำปาไทย. นักวิจัยยุคข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา. 6 : 29 สิงหาคม -
กันยายน 2530.

ประวิทย์ อัคร์ สกน. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูในโรงเรียนโครงการฝึกสอน
วิทยาลัยครูเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2524. อักส์เนา.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. 2513.

_____. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.

เพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง. อิทธิพลสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการศึกษาของลูก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2522. อักส์เนา.

ปิฎกโชติ สาขร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาภัณฑ์พานิช, 2527.

_____. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ศึกษาภัณฑ์พานิช, 2526.

มหามะ แม่เก. บทบาทคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดกันทรวิชัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529. อักส์เนา.

ฉ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร
จำกัด, 2528.

วันชัย พงษา. การปฏิบัติงานของหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียนตามความเห็นของศึกษานิเทศก์
อำเภอและคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา เขตการศึกษา 4,
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531. อักส์เนา.

วีระ เส้าโกมล. "ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา,"
ประชาศึกษา. 34(6) : 4 - 7 ; มีนาคม 2527.

สนานจิตร สุคนธ์ทวีชัย. การบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ยูไนเท็กซ์, 2526.

สมชาย บินสุช. การปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาในเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2526. อักส์เนา.

- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สมพร สุขเกษม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อักซ่าเนา.
- สุนันท์ บัณฑิตพรหม. การใช้ประโยชน์จากระบบกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ
ทางวิชาการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
อักซ่าเนา.
- สุเมธ กวีโก. ปัญหาการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักซ่าเนา.
- สุวรรณ นรพักตร์. การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารการศึกษาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524
อักซ่าเนา.
- สุวิทย์ พรหมพา. ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตพื้นที่ยากจนหนาแน่นจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักซ่าเนา.
- สุวิทย์ มุลคำ. การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดในเขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527. อักซ่าเนา.
- อภุชศักดิ์ วงศ์โกลนเชษฐ์. ความคิดเห็นและความคาดหวังของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในเขต
การศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อักซ่าเนา
- อรรถย์ พุ่มวิชานานนท์. สภาพสื่อการสอนและการให้บริการด้านสื่อการสอนของศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการและครูในกลุ่มโรงเรียน
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อักซ่าเนา.

- Chopra, L. "Parental Occupation and Academic Achievement of High School Student in India," The Journal of Education Research. 60 : 359 - 361, 1967.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. New York : Testing Harper and Row, Inc., 1970.
- Dinkmayer, Don C. and James J. Murs. Group Counselling : Theory and Practice. New York : F.E. Peacock Publication Inc., 1971.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size For Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607.- 610 ; Autumn, 1970.
- Price, James L. Organizational Effectiveness. Homewood : Richard E. Irvin Inc., 1968.
- United Nations. Decentralization for National and Local Development. New York : United Nations, 1962.
- Varney, Glenn H. Organization Development for Mansyers. Mass : Addison Wesley, 1977.

තරුණ

(สำเนา)

ที่ ทม 1007/0651

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 เมษายน 2532

เรื่อง ขอลาขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายวีระ จันทร์บุญญา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อ
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.สุวิน สุพรรณรัตน์ ประธาน
รศ.ฉัตรวิทย์ หวังพานิช กรรมการ
ซึ่งที่นิติกรขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้คณะกรรมการกลุ่มตอบแบบสอบถามในระหว่าง เดือน
พฤษภาคม - มิถุนายน 2532 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอ
ขอบพระทัยในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะไปทักให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมพร บัวทอง

(นายสมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

(สำเนา)

ที่ ศบ 1475/8016

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุตรธานี

ถนนศรีสุข อำเภอเมืองอุตรธานี 41000

27 กรกฎาคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แจ้งว่า นายวีระ จันทน์ปัญญา นิสิตรับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มาศึกษาค้นคว้าเพื่อทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุตรธานี ในระหว่างเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน 2532

จึงให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ แจ้งให้โรงเรียนในสังกัดทราบ และอำนวยความสะดวกแก่นิสิตดังกล่าวตามความเหมาะสมด้วย

ขอแสดงความนับถือ

วิธการ ช่วยชูวงษ์

(นายวิธการ ช่วยชูวงษ์)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุตรธานี

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทร. 221677

(สำเนา)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

20 สิงหาคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการขอแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายวีระ จันทร์ปญญา กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท วิชาเอก
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ปัญหาและแนวทางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี" โดยผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย
บุคลากรของกลุ่มโรงเรียน 4 ท่าน คือ ประธานกลุ่ม กรรมการกลุ่มสายผู้สอน หัวหน้า
สำนักงาน และครูวิชาการกลุ่ม ตำแหน่งละ 1 ท่าน

ข้าพเจ้าจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมทั้ง
เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาทุกข้อ เพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับการอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา
 ณ โอกาสนี้ และกรุณาแบบสอบถามส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ภายในวันที่
8 กันยายน 2532

ขอแสดงความนับถือ

วีระ จันทร์ปญญา

(นายวีระ จันทร์ปญญา)

นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม และ
เปรียบเทียบว่าปัญหาของกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันอยู่ในสภาพที่ต่างกัน มีปัญหา
แตกต่างกันหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ตลอดจนการหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาองค์กรกลุ่ม
โรงเรียนให้บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ซึ่งตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวท่าน

1. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ☐ ประธานกลุ่ม
- ☐ หัวหน้าสำนักงาน
- ☐ กรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง
- ☐ ครูวิชาการกลุ่ม

2. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีขนาด

- ☐ ขนาดเล็ก (5 - 6 โรงเรียน)
- ☐ ขนาดกลาง (7 - 8 โรงเรียน)
- ☐ ขนาดใหญ่ (9 - 10 โรงเรียน)

3. กลุ่มโรงเรียนของท่านตั้งอยู่ในเมือง หรือชนบท

- ☐ ในเมือง (อยู่ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล หรืออยู่ห่างเขตเทศบาล
สุขาภิบาล ไม่เกิน 5 กิโลเมตร)
- ☐ ชนบท (อยู่ห่างจากเขตเทศบาล สุขาภิบาล เกินกว่า 5 กิโลเมตร
เป็นต้นไป)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาทั้ง 4 ด้าน และปัญหาอื่น ๆ โดยทั่วไป

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม
ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง
ปัญหา และเติมข้อความสรุปแนวทางแก้ไขปัญหาของแต่ละข้อ เหล่านั้น
ลงในช่องว่าง

ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อให้แบบสอบถามฉบับนี้สมบูรณ์
สามารถทำการวิเคราะห์ได้

ปัญหามากที่สุด ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องมากที่สุด
ปัญหามาก ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องมาก
ปัญหปานกลาง ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องปานกลาง
ปัญหาน้อย ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องน้อย
ปัญหาน้อยที่สุด ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องน้อยที่สุด
ไม่มีปัญหา ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องไม่มีปัญหา

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหากังกล่าวท่านมี ข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา	
1	ก. <u>แผนงานและโครงการ ของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา</u> การกำหนดนโยบายและ เป้าหมายในการพัฒนา โรงเรียน							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาทั้งกล่าวหา มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา	
2	การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนและ บุคลากรภายในกลุ่ม							
3	ความรู้ทักษะและประสบการณ์ ของคณะกรรมการกลุ่มในการ วางแผนให้ถูกต้องตามหลัก วิชาการ							
4	การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ ประกอบการพิจารณาวางแผน และโครงการของกลุ่ม โรงเรียน							
5	การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบ ปัญหาในการวางแผน							
6	การวิเคราะห์แผนงานและ โครงการของกลุ่มโรงเรียน							
7	การมอบหมายงานตาม โครงการของกลุ่มให้ โรงเรียนภายในกลุ่มปฏิบัติ							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาคงกล่าวหา มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา	
8	การปฏิบัติงานตามแผนงาน และโครงการของกลุ่ม โรงเรียน							
9	การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ใน การดำเนินงานตามแผนงาน และโครงการของกลุ่ม โรงเรียน							
10	การหางานของกรรมการที่ได้ รับมอบหมายจากประธานกลุ่ม							
11	ความร่วมมือจากโรงเรียน และครูภายในกลุ่มในการ ปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการของกลุ่ม							
12	การควบคุมดูแลและติดตาม การดำเนินงานของโครงการ ตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม							
13	การประสานงานระหว่าง ชุมชนกับกลุ่มโรงเรียน							
14	การควบคุมติดตามการ ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน จาก สปอ. และ สปจ.							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหากังกล่าวท่าน มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา	
15	การกำหนดระยะเวลาใน การดำเนินงานของ คณะกรรมการกลุ่ม							
16	การคมนาคมและการติดต่อ สื่อสารระหว่างโรงเรียน ภายในกลุ่มกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง							
17	การรายงานผลการปฏิบัติงาน ของกลุ่มโรงเรียน							
18	การนำผลของการประเมิน โครงการมาปรับปรุงแก้ไข ในการวางแผนของกลุ่ม โรงเรียน							
	ข. <u>การพัฒนางานวิชาการ</u> <u>ของกลุ่มโรงเรียน</u> <u>ประถมศึกษา</u>							
1	การสรรหาบุคลากรเข้าสู่ ตำแหน่งครูวิชาการ สำนักงานและหัวหน้า สำนักงานของกลุ่มโรงเรียน							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาทั้งกล่าวหา มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา	
2	การใช้อ่านาจอหน้าที่ในการ ดำเนินงานเกี่ยวกับกลุ่ม โรงเรียนของคณะกรรมการ กลุ่ม							
3	การฝึกอบรมทางวิชาการให้ กับบุคลากรภายในกลุ่ม							
4	การให้ความรู้และเพิ่มพูน ทักษะในการใช้สื่อการสอน แก่ครูในกลุ่ม							
5	การยลิตและการพัฒนาสื่อการ สอนของบุคลากรภายในกลุ่ม ให้ครบทุกกลุ่มวิชา							
6	การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนของครู ตาม เจตนารมณ์ของหลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ. 2521							
7	การจัดหาหนังสือ สื่อการสอน และวัสดุอุปกรณ์ของศูนย์ วิชาการกลุ่ม							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาคงกล่าวท่าน มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา	
8	การให้ความร่วมมือของครู ในการจัดทำข้อทดสอบของ กลุ่มโรงเรียน							
9	การปรับปรุงกระบวนการเรียน โดยให้ผลจากการวัดผลและ การประเมินผลการเรียน							
10	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ช่วยเหลือสนับสนุนงานวิชา การของโรงเรียนภายในกลุ่ม							
11	การนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียนของผู้บริหาร							
12	การนิเทศงานวิชาการแก่กลุ่ม โรงเรียนของ สปอ. และ สปจ.							
13	การวัดผลประเมินผล การเรียนของนักเรียน ซึ่ง ดำเนินการโดยคณะกรรมการ กลุ่ม							
14	การใช้เครื่องโสตทัศนูปกรณ์ และการซ่อมบำรุงของกลุ่ม โรงเรียน							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาค้างกล่าวหา มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา	
15	การจัดสวัสดิการเพื่อ ช่วยเหลือครูและนักเรียน ภายในกลุ่ม							
16	การบริการห้องสมุดและศูนย์ วิชาการแก่บุคลากรภายใน กลุ่ม							
	ค. <u>การรายงานผลการ</u> <u>ปฏิบัติงานประจำปีของ</u> <u>ข้าราชการครูและลูกจ้าง</u> <u>ประจำภายในกลุ่ม</u> <u>โรงเรียนประถมศึกษา</u>							
1	การให้อำนาจแก่คณะกรรมการ กลุ่มสายผู้สอน ในการเสนอ ชื่อครูภายในกลุ่มเพื่อพิจารณา ความชอบประจำปี							
2	การประชุมครูภายในกลุ่ม โรงเรียน							
3	การกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีพิจารณาความชอบ ประจำปีของบุคลากร ภายในกลุ่ม							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหากังกล่าวหา นมีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา	
4	การกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการพิจารณาความชอบ ของครูวิชาการสำนักงาน และหัวหน้าสำนักงาน							
5	การให้บุคลากรภายในกลุ่ม ดำเนินงานตามภารกิจที่ได้ รับมอบหมายจากคณะ กรรมการกลุ่ม							
6	การปฏิบัติงานของหัวหน้า สำนักงานและครูวิชาการ สำนักงานในการดำเนินงาน ประจำเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน							
7	การจัดสำนักงานกลุ่มที่เอื้อต่อ การปฏิบัติงาน							
8	การจัดมาตรการรักษาความ ปลอดภัยอาคารสถานที่ ของ คณะกรรมการกลุ่ม							
9	การจัดทำเอกสารและหลักฐาน ของกลุ่มโรงเรียน							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาคงกล่าวหา มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา	
10	การควบคุมดูแลความประพฤติ ของครูและลูกจ้างประจำ ภายในกลุ่มโรงเรียน							
11	การควบคุมติดตามการปฏิบัติ งานของโรงเรียนภายในกลุ่ม							
12	การใช้หลักการบริหารงานใน การพิจารณาความชอบ ประจำปีของคณะกรรมการ กลุ่ม							
13	การพิจารณาเอกสารหลักฐาน ประกอบการพิจารณาความ ชอบประจำปีของบุคลากร ภายในกลุ่ม							
14	เครื่องมือประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากร ภายในกลุ่ม							
15	การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการกลุ่ม							
16	การนำผลการประเมินการ ปฏิบัติงานของบุคลากรภายใน กลุ่มมาพิจารณาตามเกณฑ์							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาดังกล่าวท่าน มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา	
17	การเขียนรายงานผลการ ปฏิบัติงานของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำภายใน กลุ่มโรงเรียน ง. <u>การจัดสรรงบประมาณ</u> <u>ประจำปีของกลุ่มโรงเรียน</u> <u>ประถมศึกษา</u> 1 การจัดสรรงบประมาณประจำปี ของกลุ่มโรงเรียน 2 การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธี การจัดสรรงบประมาณให้แก่ โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน 3 การกระจายงบประมาณจาก สพอ. ไปให้กลุ่มโรงเรียน ดำเนินการ 4 การฝึกอบรม รมต้านการบริหาร งบประมาณของ คณะกรรมการ กลุ่ม							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาค้างกล่าวหา มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา	
5	การใช้ข้อมูลประกอบ การพิจารณาของคณะกรรมการ กลุ่มในการจัดสรรงบประมาณ ให้แก่โรงเรียนภายในกลุ่ม							
6	การบริหารงบประมาณของ คณะกรรมการกลุ่ม							
7	การควบคุมการใช้เงินงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผน งานและโครงการของกลุ่ม โรงเรียนที่กำหนดไว้							
8	การตรวจสอบระบบบัญชีและ การใช้จ่ายเงินงบประมาณ ของกลุ่มโรงเรียนจากผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง							
9	การสนับสนุนด้านการเงินของ ชุมชนเพื่อการพัฒนา โรงเรียน							
10	การได้รับความช่วยเหลือด้าน การเงินแก่กลุ่มโรงเรียนจาก มูลนิธิ สมาคม และหน่วยงาน อื่น							

ข้อ	การปฏิบัติงานตามหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา	ปัญหา						แนวทางแก้ไขปัญหา (ปัญหาดังกล่าวหา มีข้อเสนอแนะแก้ไข ปัญหาโดยสรุปอย่างไร)
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ไม่มี ปัญหา	
11	การจัดสรรงบประมาณเกี่ยว กับการก่อสร้างอาคาร สำนักงานกลุ่ม							
12	การได้รับงบประมาณที่ไม่ตรง กับความต้องการของกลุ่ม โรงเรียน							
13	การได้รับงบประมาณล่าช้า กว่ากำหนด							

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบได้เสนอแนวคิดโดยอิสระ

คำชี้แจง โปรดเสนอปัญหาและแนวทางพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา นอกเหนือที่กล่าวมาแล้วในแบบสอบถามโดยสรุปเป็นข้อ ๆ

1. ปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มตามอำนาจหน้าที่ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วในแบบสอบถามมีอะไรบ้าง

1.1

1.2

1.3

1.4

1.5

1.6

1.7

1.8

1.9

1.10

2. โปรดเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาหรือแนวทางพัฒนาองค์กรกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา

2.1

2.2

2.3

2.4

2.5

2.6

2.7

2.8

2.9

2.10

ประวัติย่อของผู้นิพนธ์

ชื่อ นายวีระ ชื่อสกุล จันทรมัญญา

เกิดวันที่ 7 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2487

สถานที่เกิด อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 26 หมู่ 9 ตำบลป่าไม้งาม อำเภอหนองบัวลำภู
จังหวัดอุดรธานี 41120

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ใหญ่

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านป่าไม้งาม ตำบลป่าไม้งาม
อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี 41120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2508	ป.กศ. จากโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร
พ.ศ. 2512	ท.ม. กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2526	ศษ.บ. จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2526	ค.บ. จากวิทยาลัยครูอุดรธานี
พ.ศ. 2532	กศ.ม. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2508	ครูโรงเรียนบ้านคอนหัน ตำบลหัวนา อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2512	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านป่าไม้งาม ตำบลป่าไม้งาม อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2513	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านลาด ตำบลป่าไม้งาม อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2519	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านโนนทัน ตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. 2532

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านป่าไม้งาม ตำบลป่าไม้งาม
อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี

ปัญหาและแนวทางการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

บทคัดย่อ
ของ
วีระ จันทร์ปัญญา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ความหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2533

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
และเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ที่กลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ในเมืองกับกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท และกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
กล่าวคือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2532 ประกอบด้วยประธานกลุ่ม 112 กลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน
112 คน กรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง 112 คน และครูวิชาการกลุ่ม 112 คน รวมทั้งสิ้น
448 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปัญหาการปฏิบัติงานตาม
หน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยพิจารณา 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน
และโครงการ ด้านการพัฒนางานวิชาการ ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ
ข้าราชการครูและลูกจ้างประจำ ด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปี

ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ โดย
ส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ทิการณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนางานวิชาการ และด้าน
การจัดสรรงบประมาณประจำปี มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ มีปัญหาอยู่ใน
ระดับน้อย

2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมืองกับชนบท
มีปัญหาแตกต่างกันในด้านการพัฒนางานวิชาการและด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปี อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชนบท มีปัญหามากกว่า
คณะกรรมการกลุ่มที่กลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ในเมือง ส่วนคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ
ขนาดใหญ่ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษานั้นควรจัดดำเนินการดังนี้

3.1 ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานกลุ่มโรงเรียนให้เป็นเอกเทศถาวร

3.2 ควรกำหนดตำแหน่งให้ครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงานเป็นตำแหน่งเฉพาะและ تخصصจากโรงเรียน โดยให้ปฏิบัติงานที่สำนักงานกลุ่มเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

3.3 ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบประจำปีของครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงาน เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของงานปฏิบัติงาน เกิดความเป็นธรรมยิ่งขึ้น

3.4 ควรจัดให้มีการอบรมครูจากกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้มีความรู้ในการผลิตสื่อการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาให้สูงขึ้น

PROBLEMS OF TASK PERFORMANCE AND DEVELOPMENT GUIDELINES FOR
THE PRIMARY SCHOOL CLUSTER COMMITTEES IN THE OFFICE OF
PRIMARY EDUCATION CHANWAT UDON THANI

AN ABSTRACT

BY

VEERA CHANTARAPANYA

Presented in partial fulfilment of the requirements for the Master
for Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

February 1990

The purposes of this research were to study problems in the task performance of the primary school cluster committees under the Provincial Primary Education Office of Udon Thani; and to compare problems in the task performance of the primary school clusters in town areas and rural areas, and among schools of small, medium and large sizes.

The sample in this study included 448 primary school cluster committee members in the academic year 1989. The sample consisted of 112 cluster chairpersons, 112 office heads, 112 academic teachers and 112 elected committed members. The instrument used for collecting data was the rating scale questionnaire on the problems in the task performance of the primary school cluster committees in 4 aspects : planning and programming, academic development, annual report on the task performance of teachers and permanent staff, and annual budget allocation.

The important findings were as follows:

1. The primary school cluster committees had problems in the task performance in general at the low level. When considered by aspect, it was found that the problems were at the moderate level in the academic development and annual budget allocation aspects, while the other aspects were at the low level.

2. The primary school cluster committee members in town areas and rural area had problems differently at the .05 level of significance in the academic development and annual budget allocation aspects. The school cluster committees in rural areas had problems at the higher level than the committees in town areas. However, the committees in the school clusters of different sizes, small, medium, and large, did not have problems differently.

3. The guidelines for development of the task performance of the primary school cluster committees should be carried out as follows:

3.1 Should allocate the budget for building permanent offices for the school clusters.

3.2 Should set up the positions for office academic teachers and office heads as specific positions apart from the schools, so that they can work solely in the offices.

3.3 Should improve criteria and performance judgments of the office academic teachers and office heads in line with their performances so that it would be more equitable.

3.4 Should conduct the training programs for primary school cluster personnel so that they would have knowledge in the production of instructional materials to upgrade the quality of primary education.